

CONCETTA LA MAZZA

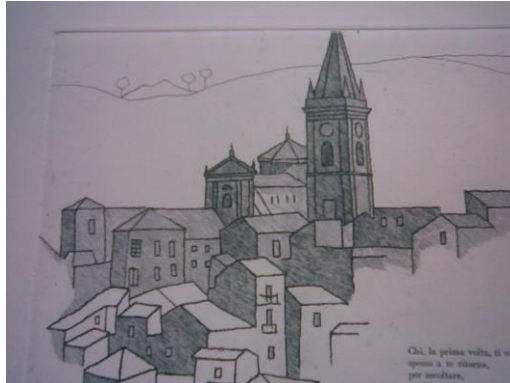
Tungujuqtangata ungataani

Inuusirisimajangit

Kunsita la masa inuulauqsimajuq nuvara ti sisiliami 1936-mi, sivulliqaangulluni tuminiku la masa amma turiisa kurinti. 1950-mi, aksururnaqtukkuulauqtillugu "tilijausimaniujumi" anaanaujumut attanganut, tikiutilauqpuq angajuqqaanginnut tumutusulami, taikani suli nunaqalauqpuq uingalu juusipi. Pingasunik qiturngaqaqtuq: aamantu, luusianu ammalu taaniula. Maannaruluulauqtuq isumamigut iqqaumajumallarinnirijanga nuvaris surusiunirminik ammalu una irnisuksiiniq taassuminga qanigiiktumik, immimut, kisianili tatattuq unikkaanik ammalu taijausimajunik avatinganut taiksumani taimaititausimaliqtuq: nuna, nunami, nunami inuit, piusingit, iliqqusituqait taikani nunami taaqtumi arraaguni tugliani nunarjuarmi unatarniujumi.

Titirarniup uummaquttinga pimmaruuninga

Mikijukuluk kunsita tunijauvakpuq akkanginnut amma kasturinmi nunaqaqtitaulluni nanurnut ungasiktumi nunami amma katinnganiujuni kasturanmi. Taimaimmat aullaqattaqpuq imminut kuruusis-kut inutuulluni aksururnaqtuni arraaguni unatarniujumi kaanniujumi, qaujimannginniujumi piviksaujumi, uppirijauniujumi amma pinirluktauniujumi. Unataqtuqalauqtillugu nuuttariaqallarimmat ammalu pigiaraningani, pijariatujummariulluni, ukiuqtaqtumi.

Tamannalimaaq unikkaaqtauvuq takunnarnikkut niviaqsaamik takunakkanniqtumik piruqpallianirmik iqqaumanirmik amma tapairnaqtumik nutaangunirmik amma salumajumik quvianannginniujumik uqalimaarnirmik quvianaqtittivuq - kingulliqaami - nalunaikkutalingmik unikkaamik ilagiit nunalinganni, quvianaqtumik pijunnarniqaqtumik Uvagut itijumik ammalu tamanna uvattinnut pigijaulluni.

Tavvani naittumi uqalimaagarmi kaansita la masamut, titirarniq suraivuq maligalimaanik utiqpattunilu arraagunut sivulliqaanut, akiqarani naliannituinnaq aqqiksianiujumik, aulataulluni aakana iluani uummarinniujumut, kuunguliqpuq iluikkaulluni taimaittumik, silalu silalukpaktuq.

Takuminarningit akkangit, aantunia ammalu misiul, iqqaumanaqput, taimaatsainnaq nuvara tunisiniuummat, quvvasinniqaqtuni ammalu quvianaqtuni sanngijummariulluni ammalu sanngijummariulluni puiguqtaujunnangittuq.

Kingulliqaami, pijariatujuq makkuktunut aqqiktaujunnangittuq saqqippat, kisanili mikijukuluk isumagijaujuq sapilirunnangilaq quviananngittumik, qujannamiik kappiasunnginninganut ammalu niriungniqattiarninganut sivuniksami, qujannamiik ijinginnut takunnarunnaqsisimaninginnut... ungataanut Tungujuqtaq silami!

“kaalvuari pigialauqpuq uvannut. Tuavirnaqtuksaulauqtuq, aujanganı 1938 pigialauqsımajuq, marruunnik ukiuqalauqsımagama ammalu attaga aiksiriaqtulauqsımajuq uvannik. Annuraarmi puurmi ilisilaurmat annuraarmik ammalu marruunnik qungasirurnik, taimali qujanaaqsilluni kisulimaanik qimailauqtannik illunnik. Mikijukuluulaurama qaujimalaunnginnama via kuruusis pigiarniarninganik taikani ullumi.

Tungujuqtangata ungataani

Makpigaq purimu - ataatagijaulluni iglu

Maannaujuq inuqanngittuq suraksimajuq, tuqungalluni qungasirurnut ammalu qungasirurnut qungasirurnut kisanili, uattiarukallak, nuvarami, nunaliujuq ataaniittuq takuminaqtummariup sapujjiviup misina qaqqanginni, aqqutingani ingiami pitaqalaurmat Iglu qanigijaani kuvittarviup. Isirvinga matunga majurautimik tunisilauqtuq natinganut sivulliqaami illurusiqaqalaurmat qijummik naqittagaqaqtumik: illurusiulaurmat. Qulaanut qummualauravit niqiliurviktaqalaurmat, taijaujunnaqpat. Qulaani, ujarak savirajak ikuallaktuq ammalu savirajak ilijaulauqtuq atuqtaulauqtuq pastamut ilijaulluni. Sivuniani, nivinngaqsiniq akinnarmi, qirniqtaq qirniqtaq suurlu qunngiarvik, qijuk qalaaqtittivik, marruuk niqik, atausiq mikijukuluk amma atausiq angijualuk, iga

uuttivik niaquujarmik, saniraani sivingajumik nappanganik niqimik, saamik, marruungnik "vurisi" amma Nirivik iksivautaq. Taimali illutaqalitainnalaurmat, paanga takunnaqtuni aqcutimik, illiqtacatuinnaqtuni kippaariktumik. Tainna angmaluqsilauqtuq saumiani uiqarunniiqsimajuq ittunga nunaqalaurmat 1934-mi, ujaraktaqalaurmat imaup ataani qijuktaaqatuni. Kinaaluqalaunngimmat, kingulliq mikilligiatittijariaqalauqtuq tipinganik saqqitaulauqtumik. Suuqaimma, illu imaqalaunngilaq amma uajamuuqtumik qaummaqcutimik, akaunaalauqpuq taissumani ulluni paurantaqalaunngimmarittuq. Saniani qijuktaangulauqtuq paaliamut taikani qimmiit qijuktaangulaurmata.

Tavvani tiriqquani, nunarjuap silataani, anaanaga ittungalauq inuuqatiqalauqpuq, miqsuqtiulluni, marruuk nukariik amma najanga, angijukhliuniqsauullutik taassuminga, katititausimallutik amma nuvaramiutaullutik. Anaanaga qakuqtakuluulauqtuq, salumalluni, tunngavijjuanga sanngiiluaqtuni, takuminaqtummariulauqtuq ammalu takujauniqpaangujuq kiinanganik, ammalu immuk, marruunnik tungujuqtunik ijiqalauqtuq, kappiasuinnapaluktuni ammalu numaasuktuni. Immaqa tuqkallannirilauqtanga anaanaup, 24-nik ukiuqaqtillugu, pijjutigijausimalaurmat timinganut ammalu piusiqattiarninganut.

Arraagut amisuunngittut naatillugit inuujunniilauqtillugu anaanatsiara, anaanaga, qujannamiik tainna tuqungajulirijiulauqtuq, katilauqpuq purins saaming-minik. Ataataga ilagijaulauqtuq takuminaqtunut ilagiinut paativikiamut, aulattilauqtuq nirivimmik tavvaakilirijimik ammalu niqinik. Ilagiingulauqtuq iqqanaijaqtimmariulluni, ammalu ataataga angutaulluni, maliktugit kikkulimaat, piujummariullutik, takijualuullutik, kajurajaaqtutik, sukkajummariullutik ammalu namminiqarumallutik. Nunaqalauqtuq ungasiktumi nunalingmit: pisukhluni, liina, ikarraup avvangani pilauqtait. Ataataga qijunnik aumaalunnik tikitittivalauqtuq. Anaanajuq arnattiavaulauqtuq, ullaakut nuvaramuulauqtuq niuviriaqtuqtuni niuvirvimmi: tavvaakilirijiujut, tariurmiutait ammalu nirijaksait. Annuraaqsimainnasuungugama angijumik qirniqtamik qungasirurmik,

niuvilaurmijuuq pivalliajunik niuviqpaktut tusaumatitauqullugit. Niuvirvituulauqtuuq haamlakkut ammalu qanuinnngittiarniq taikani illumi, 8-ngugaluqqtillugit qaningit niritittiviksait, amigaqsilaunngittut.

Unnuakkut ikajulauqpuq taikkuninga takujaqtuqpaktunik maanna qaumaliqtunik - amma kiinaujakkuvunga - takilligiaqtittilluni vainimik taqsaqaqtumik takuksautittilluni. Surusiit tigusinginnaqattangimmata angajuqqaarijaujut pilirianginnik, ataataga ililaurmat sanaugarmik kappujjaqtumik. Nuliaqalauqtillunga taqqinut qassigalangnut ataataga anaanagalu, katititaulauqsimgmatik, nagligusunngirijaminik saqqittijaqtulaurmatik iglumi taikani taikani ENGIA-kunni. Taqqiit 9 aniguqtillugit tikilauqpunga silarjuarmut amma, maliktugu qallunaat iliqqusinga, atiqalauqpunga ataatsiangata anaanatsiangata, kaansita. Taimali taaqtualuuliraluq tunga taaqtualuuliraluq tunga qianginnaqattalaurama. Ittunga, namminiqaalunnginatta qungasirurmik, qungasiruliangusimajuq qungasiruttiag qungasirungani, unnukkut sinilaurmat laatvianmi ataataqaqtuni anaanangalu. Maliktugit kikkulimaat, piunngitummariulaurama ammalu tunnganangillunga. Taqqiit amisuunngittut aniguqtillugit, taimannagat iqqanaijarniujuq kanatami amigalaurmat, ataataga iqqanaijariumalilaurmat saatiniamut. Aullarami qikiqtamut qimailauqpuq anaanaminik niviasiaq nilliilluni amma asianik uumajurmik qukilauqtanganik illiakkut.

Taqqiqaqtillunga 20-nik najaga ruusa inuulaurmat. Atinga anaanatsiangata. Ajjiginngitanga kunsita, ruusa - maliktugu anaanama - takuminaqtummariulauqpuq, qakuqtaq amma aupajaaqtuuq nujanga, kajurujuk nujanga aaqqiksuilauqtuuq tukiliattiaqtumik kiinanganik sanaugaulluni marruungnik tungujuqtunik ijiqaqhluni: nunaraq, atingatitut! Taimali anaanaga kuvittarviliarami imiqtariaqtuqtuni aupajaaqtumik piqannarijaminik taliinnut apirilaurmat qanuq ajurnarajarmangaaq irnisuksiiluni marruunnik ajjigiinnngittuunnik paninnik. - CHIS CCà, ruusina, taimaimmat piliksia taimailauqpuq, kisiani titiraqti... una, ruusina, taimaimmat piujummariuvuq, kisiani aippanga... uqalauqput piqannarijangit qungasiruqaqtutik

qungasirurmik. Taimaitillugu, taimaittuqaqtillugu kajusilauqpunga qikarunnailillunga, suurlu ujjiqsuqujillunga aksururnaqtukkuuqtillunga, qujannamiik guuti kajusilaurmat, nuqqaqsimanngikkaluaqtillugu.

Unikkaarniarluni tarrijaliangusimajumik, sivulliqaami, qaujikkariaqaqpagit attaga aantunia, nainarlugu, Zì 'nooia. Anaanama angijuangulaurmat, marruuk akunningani 17-nik arraagunik ajjigiinnginniqalaurmatik. Arnaq mikittuq amma nutaralaaq niqinga, nujangit salumanngittut ijingit katakhlutik. Kiinanga iksinnaqtausimalauqtuq takuksautittilauqtuq arraagugasannik taikkunangat pisimajaminik ammalu takunnaqtuni kanngusunniqalaurmat. 20-nik ukiuqaqtuni, taiksumani uigijaulluni, nuliaqalauqtuq illuarjuminik sivulliqaami, utirataalauqtuq sanavimmi simpian takujagaqarvingani, nuliaqarunniilauqtuq ammalu pingasunik ukiulik irniqalauqtuq. Taanna, akkaga misiul, jia misiuri, mikijukuluulauqtuq ammalu tainna palipiian ajjinga king vituriu imaanuiul III, illuqalauqtuq namminiq taikani nalunaikkutalimmi aqqutimi nunami 2 miitakasannik sivituniqaqtuni. Illuttiavammariulauqpuq. Natingani qijulirijitaqalaurmat angijumik qitiani saaqatuni, marruuk akinnarmiutait nivingataaqaqtutik taikani paniqtirivimmi, sisiul, milugarnik, paniqtunik ammalu matuarutunik, saniraagut saangita isigangita sanalauqtangita, muulamik pijariaqaqtumik Palaugaarnut savirajanullu, qijuk igaq paniqtumik paniqtumik paniqtumik, saat namituinnaq, sigamik akinnarmut aaqqiktausimajuq, ilangit quvianaqtut suurlu qimuksikkut paniqsirutiit, qimmiup qungasirungit ammalu qilalugait, nainarlugu, ilangat taikkua iglurusiit Maannali iqqaumanituinnarnut piqataulirmata.

Qijunnik majurautilik natirmut tikilauqtuq, marruunnik iniqattialauqtuunnik illurusiaqaqtuni, taiksumani, saniraani sanajausimajuq akkannut, siniktarvimmut, saamut ammalu iksivautanut katinngallutik qunngiaqtaullutik, piruqtuminirnut attatarvik. Tavvanngat paanganik takunnaqtumik aqqutimik taikunga qulaanut, tainna tuksiarvik taikunga tuksiarvimmut utiqtillugu, ajurnalauunngilaq akturianga matunaup niaqunganik. Tugliani natirmi takujunnaqputit raaka saalvatistamik

sivunianilu, qaumajukkut igluit akunningani, takunnarunnaqputit takuminaqtummariujumik nunamik qaqqani sukkaittumik takiniqaqtumik ungataanut, tungujuqtumik silaup ungataanut, tariurmut taikani, piluaqtumik Tariuq nutaaq upirngaakkut ullungit sikuqanngitillugu, takujunnalauqputit vaalkanu takunnagangani amma lipari, situraampuli amma asilimaangit qikiqtait: takuksautittiniq, qaumajummarik amialik titiqqakkuvik.

Majurautikkanniq natirmut sivulliqaami, niqiliurviqaqtuni illurusirmillu, sivulliqaattiaq iniqattialauqtuq qijummik igaqaqtuni niaquujamut ammalu aumaaluk savirajammik igamik niqiliurutiksamik. Nalunanngittuq illuttiavammariulauqtuq, niqiliurviup akaunnngiliurutiqaannginninganut kuvittarviqarani kuvittarviqaqtumik tuaviqtuni pimmaruniqaanik illumiutanik. Taiksumani ilangit akarriniujut suli isumanalaunngimmata. Imaq taqqakkununga kuvittarvimmuuqtaulauqtuq savirajakkut kuatarami ammalu tuglianut tikititaulluni kuvijaulluni angijumut tiurakutamut kunititaulluni niqinut uasaqtauqullugu. Kuvijuqalaunngimmat quvvik, imanga pasiul utiqtitaulauqpuq natirmut igitauullunilu qurvimmut. Arnamat taqanaqtummariulauqpuq iqqanaijaaq. Pijittirarniq ammalu kanngusuktittiniq, killiqaqtitaulluni inulimaanut qinuisaarunnarniq, tikiutilauqpuq kataktillugu atta aantunia, ikpigusuttiarninganut uiminik, nirijariaqalaurmat taikaniksainnaq nirijaksami nirilauqtaminik, ammalu, immaqaa, guuti taimaatsainnaq uqakkannilauqtuq, kisianili iqqaumattianginnama tamatuminga.

Akkanga misiul quviasugunniilauqtuq ammalu ninngaumalluni iqqanaijaqtiulluni silairrijaqtuni, uummatinga siurarmik ujaraktariaqalauqtuq. Ijinginni takulauqsimanngilanga nalligusunnirmik uvvaluunniit nalligusunnirmik asinnut. Aviktuilauqtuq attaminik illumi irnirminik kamagijaqaqullugu, nirijariaqalaurmat, pijitsiraqtuniuk ammalu angiinnaqtuni, ii. Saqqijaarunnalaunngilaq paanganut akaunnngiliurutiulauqput, unnutamaakasak pijariiqsivalauqpuq iqqanaijaaminik nirivimmuuqpalauqpuq piqannarijaminik imiriaqtuqtuni.

Utilauqpuq angirraminut quaqsaarnaqtummariulluni, qijuk amma tipiqagtuni aniqsaaqturniqaqtuni qanigijunnangitaminik. Attagali, uqsualummik qaumaqaqtuni, utaqqilluni unnuarurasuarningani nirilaunngimmarittungaluunniit. Tainna angajuqqaarjuaq utiraimmat - sannginiqtaaqattalaunngilaq majurautikkut majurarunnaqtuni - taqasimalluni imminik qimailauqpuq iqqanaijarvimmi pujurmik tatattunilu qulaaniinginnalauqpuq unnulimaaq igittinasuaqtuni aangajaarnaqtumik. Attanga aantunia, kisulimaangugaluqaqtillugu, pasturanumik saqqijaaqtittilauqpuq amma nalligusuktuni saniani iksivalauqpuq takunnariaqtuqtuni ullaarurasuarningani. Taimali arraaguit atulauqtangit ammalu, tauqsiijjutigillugu aksururninginnut, nanisijunnalaunngimmat ilaminik takuksautittittailimaqullugu. Taanna, sivuuralluni, mikijukuluulluni ammalu tigumiaqtuni, niuviriaqtuni savirajarmik iqqaumanasuaqtuni, nujalirijjutinik, nujalirijjutinik ammalu asinginnik, aniqunagu illumik. Qaiqujaugamik katititaunirmut, akkanga misiul kingulliqaami angirraminut utilaunngimmat ammalu atta aantunia taikunngarunnalaunngimmat kisiani ilangit nanisijunnaqsilaurmata uiminik. Qakutikkut sulijurijunnaqsivalauqput, asiagut tikippalauqpuq kisiani, qitiani quviasuqatigiit, saalaqarunnalauqpuq attangalu aantunia quviasugunniiqtuni mamianaqtunilu, angirraminut utiqpalauqpuq mugia mugialimaaq. Akuniuliqtillugu nuattilauqpuq quviasunnginnirmik amma numaasungnirmik, kinatuinnarmik aniqtirijunnaililluni inutuutitausimanginganut, niaqurmut aannialiqaattalauqpuq amma kigutingit aanniqtitaullutik pinasuarusilimaamut.

Ulluq atausiq sanilliq, piujuq amma pia, taijaujuq akkanga misiul amma uqakkannilauqpuq pittianngisalaurninginnut nuliaminut: - kanngusugiaqaqputit - ququalauqpuq - taimaittumik arnamik aksuruqtittilluni... aantunia aniqtirijariaqaqpuq, Avikturiaqanngitait angirrarini, anijariaqarmat, tuksiariaqturluni, ilannut upagutilutit, taimaak kuristiulimaat taimaisuungummata. Piluaqtumi, pisugiaqarmat, taimanna kisiani niaqunga aannirniaqtuq...- sanillinga nuqqangakainnalauqtuq, uqakkannilauqtuq: - ikarraup tungaani tamaanngat

pisukhluni pisukhluni miqqulingmut Nunaup ammalu mikijukuluk iglu mikittukuluk niqiliurvik qulaani ammalu asia quangujuq iglursiq iglursiujunnaqtuq aujakkut. Tavvani nunami piruqtuqaqpuq haisulnatnik, tingmianik, mantarinnik, nispulanik, guraisnik, sisiulnik, aapunik, purnik, uulivnik, nainarlugu, guutiup iluittulimaanginnik.

Qaujimagavit, nukara inuujunniilauqtillugu, attaga kamagijariaqarakku ammalu kamagikkannirunnailillugu niruaqtaunasuariniq, taimali isumalilauqpunga niurrutiqarumallunga. Summat niuvinngilatit? Taimali nuliait aniqsaaqturunnarajaqtuq aniqsaaqtuttiarunnarluni... akkanga misiul qinuisaalaurmat kisianili pulaarialaurmat ammalu niuviqullugu. Qilamikuluk kaanturaangujuq aaqqiktaulaurmat ammalu piqutigijaujuq namminiriliqtuniuk. Taimaimmat, marruaqtilluaqtuni vituriu imaanuiul III, silatuniqsauliqpalliatuinnaqtuni ammalu sulijuriliqpallialluni, tuksirautausimajuq attamut aantuniamut: - ilittiniaqputit nuattinirmik tingmianik ammalu paniqtinniaqtatit. Uasariaqaliruvit annuraanik kuummut taunungarlutit imirmik imirlutit imirniarlutit niqiliurlutillu siurarmik salummaqsailutit. Akaunngiliurutiqarniarmat ukiukkut kuuk imarmut qaumatillugu kisiani ungataanuurniaqpunga tamatuma avviarutaup. Imaingarlutit, quviagijunnaqtait niruagaksauniq. Takunnaqtuni attanga aantunia, sulikkanniq, taimailauqpuq tilijauulluni: - kuumu ilinnik, juu vasu.- taimaigumagavit, taimaippunga, kiulauqpuq naalaktimik sukkuujumik.

Aippanga makpigaq - nunarjuarmit

Tainna sukkuujuq ammalu jiasi upirngaangani 1936 nuulauqput kasturanjiamut, nunami, qanigijaani kuup. Ajjigiinngittuni haamlakkunni paativisiame, san paasiliame amma valankasame uqausiuvaktuq atuinnauniraqtaulluni siammaksimaniraqtaulluni amma inungnut uqaalaviulauqpuq sanajauniarninganut. Taiksumani iliqqusiqtqaqalaurmat, ullumi kamaqaqtuujaaraluaqtillugu, saaqariaqaliraimmata, igalaaqariaqaliraimmata, paaqariaqaliraimmata uvvaluunniit annuraaqarviqariaqaliraimmata, qijulirijimik uqaalavalaurmata ammalu tunngasuttitauvattutik angirraminut: sanavalaurmata sanavimmik ammalu sanavalaurmata Pitaqariaqaqtuq qijungnik atuinnaujunik. Akkanga misiul sanarrutinik tigusiulauqtuq nuqqaqtunilu taikaniksainnaq sanajaunasuarningani sanajauninga.

Uqaalaviulauqtuq nakatiriqullugu napaaqtumik ammalu qimaktaulluni arraagunut marruungnut paniqullugu. Napaaqtulik tunngavinga aaqqiktaulauqpuq akinnarmut. Qijuliriji qulaaniittilauqtuq ammalu ikajuqtiulluni ataani: "siura siura mastu tisiu tainna vagima kaasiami" (takulauqtuq siga uvvaluunniit guraant masta kasapankami qauppat).

Napaaqtulik tunngavinga aaqqiktaulauqtuq akinnarmut. Angijualummik savirajaqaqtutik saanik pilauqput amma taakkua sanalauqput igalaanik, illirnik,

annuraanik. Taimaittumik piliriaqarniarluni 4-nik ukiuqalilauqtuq pisukhlunilu ikpiarjungminik savirajangniglu. Angirramut tikippaktut niuviqpektut immuksiugarmik tunisivalaurmata niunmik ammalu palaugaarmik. Qulaani pasta pasta amma siisi. Siqinngujaq nungutillugu iqqanaijarunniilauqpuq amma tunisilluniuk angirrami palaugaarmik sivulliqaami tuqqiviuniarluni akiliksaqalaunnginningani naattiingujami nuvarami.

Arraagut amisuunngittut aniguqsimaliqtillugit irningalu turilu innarulaurmat tukisiumallunilu aminganik tukiqalaunngimmat, silarjuarmiinnaungittuq, inuusilimaaminik inutuutitaulluni nunami. Qaujilaurmat ataatangata iqqanaijaanganik kisiani qaujimalimajumalaurmat ammalu sanajiunirmut. Ataaminik tukisitittijunnalauqtuq nunalipaujarmuuqullugu ilinniarunnaqtuni sanannguarnirmik. Nuulauqsimajuq kataniamut ammalu arraaguunnik marruunnik ilinniasinnaaliqtillugu piujummariulilauqsimajuq, taimaittumik iqqanaijaaqarunnaqsilauqsimajuq, ammalu 19-nik ukiuqalilauqsimammat isumalilauqsimajuq tainna saqqilauqsimammat ilaminik. Arraagugasannut qaujimalaurmat paninganik qimmilirijiup ammalu katititaujumalilaurmat kisianili akiraqtulaurmat jiasmik irnirminik nuliaqaqujilluni arnamik qiturngaminik. Taiksumani, quvianalauqtuq, kisianili imailingalauqtuq: sanajimut nuliaqaqtumut qimmilirijiup paninganik pijjutittiavaulauqtuq quviananngittumut. Ataataup irningalu saqqittikallalaurmat akaunngiliurutimik turilu imminik piiqsiqullugu ataaminik anaanagilauqtanganillu. Nutaanik ilaqaliqtillugu aullalauqpuq nunamik amma nuulauqpuq kumumut taikani pilirittialauqpuq piliriaminik.

Akkangit qiturngaqaalaunngimmata, taimaimmat, turilu aullaqtillugu, inutuulauqput. Taikkua aqputiginiqsauvaktut taassuminga inutuutitaunirmik atta aantunia ullulimaaq uqaqatiqaqattalauqtuq timmianik, timmianik ammalu qimminik nipiqaqattalauqtunik qanigijaani. Taikani sipilankami nunami uqaqatiqarunnalaunngimmat kinatuinnarmik. Kisiani pimmariumi quviasuvvimmi suurlu quviasuvvimmi, makivviami uvvaluunniit quviasuvvimmi maatana asuntami

viuragustumi piviaqtitaulauqpaa nunalimmut nanisijaqturluni anaanannik. Pulaariaqsimatillugu akunikallak akaqsanninniralauqtillugu gavamaqarvinganik, najaminut tuksiralaurmat: - aingai turiisa, qaujilaurama marruuk niviaqsiak tunngasuktitaularunnaravit, uvannik tunisilaurmat taimaimmat isumaqsumniqsauniaqpusi tunisijunnaqullusi Niviaqsiak. Taikunga nunamut tikitinniaqpara sila piuniqsaulirluni ammalu pittiarluni - anaanaga nalulilaurmat kisianili, taimainginnasuungummat, malittajunnaqtumik takunnaqtuni, tunuani najangata angilaurmat.

Uvannut aksururnaqtuq pigialauqpuq. Tuavirnaqtuksaulauqtuq, aujangan 1938 pigialauqsimajuq, marruunnik ukiuqalauqsimagama ammalu attaga aiksiriaqtulauqsimajuq uvannik. Annuraarmi puuksami annuraaqtaalauqpuq, marruungnik qungasirurnik amma qaujimanani kisulimaanik igluma qimaktannik. Mikijukuluulaurama qaujimalaunnginnama via kuruusis pigiarniarninganik taikani ullumi. Aullalauqpugut miqqulikkut tusarnaarutikkut ikarraup avvanga aniguqtillugu uvvaluunniit tikilauqpugut tavvunga inutuujumut atiaqtitauulluni kasturanjia (kaasantura!) tusaqtittijumalluta piunnginnirijanganik, nainarlugu, atinga iluikkauliriilaurmat, taimaikkaluaqtillugu Qaujijunnaunnginnakku. Uiga tunngasuktittitalauqtuq uvannik, attaga qakutikkut niuviqattalaurmat uvannik nattirajanik nalligusunniatunga ammalu nuvaramut maliktillugu anaanaga uqautinnaqattalaurmat uvannik aksuruqtuni angirrariaqannginnama kisianili piruqpalliajariaqarama Inutuulaurmat ammalu anaanaliqtittigajalaurmat uvannik. Malituinnarunnaunnginnama.

Taimaitillugu, ataataga utilauqpuq saatiniami, pinasuarusituinnaulauqpuq, naammaktumi anaanaga najjilluni, amma anilluni. 1939-miulauqsimagatta ammalu arraagu kinguniagut aantunita inuulauqsimajuq. Suli iqqaumajunga attaga aantunia nuvaramut anaananganut takullunilu najannik sivulliqaami. Angirraqsimajumalaurama quviasuktittinasuaqtunga mikijukulungmik aantunitamik kisianili attaga, inuusinni, sanngijumik unataqtuksatitut, uqautilauqpaanga: -

tuanmumi angirranni, ivvit vasu iu 'ana kajjaanaqtuq kausita - (atii Angirraq, ilissinnut piujummarik nutaralaaq).

Tikigatta katapsumut taliinnut ilisilauqpuq "kausitamik" piisamik aupaqtunik ijilinnik amiarilluni, kappianaqtummariulluni. Kappiasulilauqpunga. Qianginnaqattalauqsimagama utirumallunga nuvaramut itturmik anaanamillu kisianili uppirusuliqittinasualauqsimannginnama jia aantuniamik: uumminga quaqsaaqsimalaurmat tusaanngittunilu qiajulimaanut. Sivulliqaani arraaguni pingasuni akunikallak taikani kasturaniami, taikani uumajuqalaunngimmat, takugajunngilluta qikariaqsimanirmik illuni siammaksimajunik qanigijaani.

Naatsiingujalaarniami nunamuulauqpugut nanisillutalu anaanaujumik, najagijaujumik amma itturmik. Ittunga angutittiavaulauqtuq nujaqaqtuni. Naksalauqtanga tavvaakilirijimik ilaannikkut niuqsiqattalauqtuq. Ukiukkut annuraaqaqtilaurmanga, niuviriaqtunga nattirajannik ammalu niriqullunga vainimik aasturiami "siankatita" qulaani aanniaviup. Unnukkut utilauqpugut kasturaniamut.

Unnuagasait akkanga qaujisariaqtulauqpuq nijjausijaqtinut, taikani turaampuun pinngualaurmat, nuqqalauqpuq imiriaqtuqtuni nirivimmi utiqttunilu aarsilu nunanganut. 500 miitait kasturinami tajjauvallialilauqpuq "kunsitina, 'Ntuaia...". Angirrami, attanga maannaujuq aaqqiksuilaurmat silami uunaqtuqautimik uqquusaiqullugu imirmik qummuaktitausimajumut. Niqiliurnikkut, namminiq imirmik uunaqsitittilauqtuq, immaqa vainimik pijainasuaqtuni. Savirajammi attanga parnalauqtuq tumatunik pastamik mamaqsiquillugu. Niun uuttilualauunngimmat miriaqtittillunilu uvannik. "nirigit, taimainngikkuvit qungasirurmik tigusivakkama tunisillungalu timinik....".

Taiksumani arnaq vinisiamiutaq irnisuksiiji san paasiliami. Ukiukkut kuuk akkanganiitillugu misiul ajjaqsilauqtuq qungasirunganut (siankaliami) niuviriaqtuqtuni ijagaqtaarvingmi nuvarami. Angirrami nuqqalauqpuq uqaqhlunilu

"aantunia, niglasuktumit". Attanga, qaujimanngittunga tukisilaurmangaaq misiul nalligjarimmagu.

Tallimanik ukiuqalilauqsimagama, ungasiktumiillunga nunami, uqaqatigalauqsimananga kinatuinnarmik uumajutitut. Kanngusulaurama kikkulimaanik. Nuvaramuuratta, ijiqsimalaurama kappiasukkama inunnik. Sanillingit qaujilaurmata tamatuminga asijjirniujumik ammalu uqaujigialauqput akkannik aullaqtittiqullugit uvannik mikilaanut. Quvianaqpuq, akkangit imminik uppirusulilaurmata. Taimali ullaakut attanga akkanga misiul niuviqjilaurmat palaugaarmik ammalu ilisilluni qakuqtamut palaugaarmut ataatsiangata tunilauqtanganik. Katujjilluni palaugaarmik nutaamik manniliulauqpuq. Malilaurmanga mikilaanut ilinniarvimmut qanigijaani tuksiarviup nunaliup. Matuiqsimmat tunngasuktittilluni uvannik, qaiqujililauqpunga. Kappiasukhlunga igittilauqpunga puuksamik nunamut, manniq suraktirilluni suruillunilu natirmik namutuinnaq. Attaga anullaksilaurmat uvannik pijjutiqattiaqtuni angirraujjillunilu. Taimali sivulliqaami ullura qimaavigilauqtara kingulliqaangulilaurmijuq.

Taimilauqpuq, tisamaullunga, akkaga uqalaurmat: - kaansitina, nuvaramuurlutit kaamiurimut (sailitittiniq) niaqurmut aanniamut -. Ullalaurama maul tulattarvinganut suurlu viurittitut, kurikmiut tikiqattalaurama, ilaannikkut nuqqaqattalaurama taikani imirusuktunga, ammalu tikilauqtunga "du Surcattu" iijagaqtaarvimmut. Iijagaliriji, quaqsaalauqpuq piqannarijakka uqautilaurmagu qilamikuluk utilaurama nuvaramik qaummaqutitut. Tallimanik ukiuqaligtillunga paarsulunamuuqtitaulauqpunga ungasiktumi ilannik. Taikani takulauqpunga naalakhlungalu quaqsaarnaqtukkut sivulliqaami... naalauti! Niuvirvilialaurmijugut niuviriaqtuqtuta niqimik annuraamik. Niuviqtiujuq tuksiralauqtuq: - niuvirluni nasarmik ammalu qakuqtamik qungasirurmik -. Imminik uppirusuliqtittilauqput imminik amma niuviqti marruunnik tunisilauqpuq tungujuqtunik amma silarjuarmi qilliqtunik satinmik. Qautuarmat naksalauqpugut annuraamik anaanamut ulluit

qassikallait aniguqtillugit puuqqailauqput annuraanik. Naatsiingujalaarniami paningit maakis amma parans nuvaramiuq.

Ukiukkut 1941-mi, unataqtuqaqtillugu, ataataga isulittilauqpuq sartiniami isumaliulauqpuq piqannarijaminek qiniqullugu ukiuqtaqtumi nunalipaujarmi amma inuuluni qaliralituqaminik aturluni. Silami nalunaiqsijuqalaurmat anaanaga tikiutijumalluni ataatannut ammalu tamatumunga quaqsaalaurama, taimaimmat qangatuinnaq illingata ataanut quaqtittunga, annuraaqarunniiqtunga ammalu takullunga marruunnik sivunittinni rais nipitigarnik kuraastisinmik pijjutigillugu Attanga uasalauqsimanngitara. Aanniqtirilluni uvannik piiqsilauqtuq. Iqqaumajunga takulaurama aummik aanniqtuqalaurmat. Utiqtilauqtara qitummaksaijjuutiup uvinirunga ullukkut unnukkullu, taimaimmat annuraaq, ammalu kinatuinnaq qaujjaulaunngittuq.

Aullalauqtinnagu, anaananga aninasualaurmat ittuup iglunganik aaqqiksimattiaqtuni, tainna sukkuujuq inutuulauqtuq. Isumalaurmat uajamuuqtumik qaummaqutimik ilisijumalluni, taiksumani pijunnarniqaqtitaulluni maligaliuqtinut. Atuqtaulauqtinnagu "u lusu" uqsualungmi. Akkanga misiul sangutilauqtanga: ulluit qassikallait aniguqtillugit uqaalalaurmat uajalirijimut ammalu aaqqiksilluni qaummaqutimik iglunganut, taimaimmat nunamut aullarama quviagilauqpara mikijukuluk qaummaquti qijuk majurautikkut. Ministait ministanganuuriaqaliraigama (laaturiami), atuqtauvaktukkut natirmi tunuani qaujisarvingata, saniani taikani tuqungajunik puuksanik tuqhlurainnaqattalaurmat, akkanga sanajaulauqtuq atuinnauqullugu tuksirautaukpat.

Ullaangani maatsi 1942, tungujuqtumik savirajammik annuraaqsimalluni qungasiruqaqtuni, akkangalu ittungalulu malilauqtakka anaanaga najangalu titiqqaniarvikkut saan sipaastianumi, ii, paasimut, tikititaugajaqtut taikunga sukkaniqsamut nunasiutikutaanut nuqqarvinganut. 4-nik ukiulik -aupajaaqtuq najanga qummuagumalaunngilaq amma akkanga sulijuriliqtitauqullugu uqalauqpuq

taassumunga: - ilingnut qummuangikkuvigit iitu tu piti - (marruungnik naasautitaaqtittiniaqpunga).

Uvanga, sivulliqaq inuulauqtuq, aktuqtausimallunga attanganut aullalaunngitannut ammalu nuvaramiinginnalauqtunga. Nuqqarunniilaurama qianirmik. Qinilaurama ittungata qungasirungani. Inutuulaurmijuq ammalu taiksumani ullumi taikaniiqatigilauqtara katinngatinnasuaqtugu. Ulluit avatit aniguqtillugit sivulliqaanga titiqaq anaanaup tikilauqtuq uqalauqtuq kajusittiarnirilauqtanganik aullarnirilauqtangata. Ataataga nanisitilaurmagu tunnganaqtumik imirmik angirramini ammalu gaasimut igamik, nutaangulluni. Kajusilluni unikkaami, qautuarmat tikilauqtillugu uqaalalaurmat nujalirijimut angirramini nujalirijutigilluniuk. Nunaliit nunanganni, arnalimaakasait nujakutaaqalauqput tupimik. Nainarlugu, anaanaga sivulliqaami inuusirmini quviasulauqpuq quviasuktunilu. Isuani unikkaap atuliqujilaurmat uvannik attannut. Isumagilaunngitanga aksururnirijara kasturaniami.

Qautuarmat aullalauqtillunga atta aantunia utiqtittilaurmat uvannik nunamut uqautilluningalu uiminik niuviqullugu sivulliqaami quttinnilimmik uqalimaagarmik ilinniaqtittiqullugu titirarunnarnirmik ammalu ilinniariarunnaqullunga tugliani sivulliqaami ilinniarviunngingaaqtumik aktuuvami. Suqutigivagit: pinnguarunnaililaurama, kisanili titirariaqalaurama akitturautiniujunik ammalu naasautinik. Kasturinami qakutikkut ilisaiji san paasiliami aqqusaaqattalauqtuq ilisaijiuvalauqtuq. Atinga maria, panigijaulauqtuq kaaptanmut attangata qaujimalauqtanga. Imigaksamik tunisilauqtuq. Taimaitillugu, takutilauqpara titirarvik ammalu uvannik tigumiaqtuni. Aupaqtumik titiraujagarmik piiqsilauqtuq puurmit titiraqtunilu "purava". Quvianaqtuq, quvianaqtuq takullugu quviagilauqtara, tamanna ajiungittuq uvannut. Qautamaat quviasugunniqattalaurama, isumagivalauqtakka ataatannik akkannik ammalu ataatatsiarnik, kisanili attanga uqalaurmat pitaqariaqanngimmat.

Kappiasulaurmat unikkaarunnarakkit qanuq pijaulaurmangaarma niqiaqtitauullungalu. Imaimmallu, niqinga naammalaunngimmat niviaqsiarmut piruqpalliajariaqaqtumut piruqpalliajariaqaqtumut: ullaakkt tunisivalauqput sanngijumik palaugaarmik siisiaqqtumik, qulaani tumatu saat amma marruuk uuliv. Unnukkt uinga atta aantunia niqiliulaurmat pastamik sanajausimajumik niqimik tunngaviqaqtumik niunmik. Ammalu nirinngikkukku, qattaujarmik nirijunnalaurama. Ajjigiinngittuutiugullugit unnuat qassikallait uuttilauqput pastamik amma siirnaqtunik uvvaluunniit aqittumik paliantamik. Kisiani quviasuvvimmi, arraagumi nutaami, quviasuvvimmi amma makivviami tuquttilauqput qimmirmik uvvaluunniit nanurmik. Jaannuarimi tuquttilaurmata puujimik taikanngat salamimik ammalu lart-mik, kisanili nirijariaqalaurmata taiksuminga kuvijumik taimainngippat naammakkajalaunngimmata arraagulimaami. Qakutikkut naatsiingujalaarniami akkaga niuvilaurmat suruqsimajumik isumagituinnaqtugu, maannaujuugaluaq, quviaginngitara, uvvaluunniit taikkua pasili, tainna niqinga, uuttijauvalauqtut. Akikittukuluulauqput niqiit pillugu, maliktugit, jagajariaqalaunngilat ittutitut anaanattiatitut amma uvannut uqakkannilauqput: - takugit, niqiqainnasuunguvut niqimik niqimik amma niqimik, nirivakhlutik amma imiqpakhlutik. Taikkunanngat inungnik - uqalauqput - ungasiktumiigiaqaravit -. Akkangit kappiasulaurmata asingit ilagijakka uppirusuliqtittilaurmata uvannik tikiutiujillutik anaanannut ataatannullu tamaani nunarjuarmi. Angiqsimattialaurmata uumisuktillugit ilaannikkut, katiqatigillugit, aggakka ijinnut ilivakkakkt takuqunagit.

Sitipiri tikilaurmat ammalu qaujisaqtaujariaqalaurama tugliani ilinniarvimmut. Akkakka nunalinnut tikitilaurmanga, atuliqujilaurmata salummaqsaijimik uvannik takunnaqullugu, ilisaijimik piqatigigajalauqtara aippangani ammalu ilisaijinga qaujisaqtautillugu. Naksalauqput manninut tunirrutinut attarnanngittumik saqqijaaqtittinasuaqtunga. Taikkua qaujimaqatigilauqsimanngitakka, illurusiq marruunnik iksivautaqaalaurmat qijunnik iksivautarnik kalamaimik. Uvannik

piqatiqaqtunga asinginnik niviaqsianik ikajuqtuijuqalaurmijuq sanajaugiarutinik. Aaqqiksilaurmata ilagiarutiksianik ammalu piijaijjutinik qijungnut. Tamakkiik kalamai ammalu qijuk nutaangulauqtuuk uvannut. Quaqsalaupunga paippaatitut kappiasunnikkut kanngusunnikkut, qaujimalaunngilanga qanuq aaqqiigiaksaq aulaniujunik, pillugu atta aantunia ilinniaqtittilaurmat uvannik titirarnirmik naasautinik atausirmik qulinut. Taimali apirilaurmata titirauqjillutik titirarvingmi, isumaksaqsuurutiqaqalaaktutik, kisianili qaujimalaunnginnama nakit pigiariaqarmangaarma. Taikkua sururnaqtut kinguniagut, salummaqsaiji malilaurmat uvannik angirranni. Attanga apirilaurmagu qanuq qaujisaqtaunig kajusilaurmangaaq ammalu salummaqsaiji kiulluni kajusittialaunngimmat, kisianili kingulliqaami iqqaqtuiniujuq ilisaijinut isumaqsuutaulaurmat.

Tapairnaqtuq, saqqittuq piujummariulauqtuq ammalu ilinniariaqujauullunga tugliani: ilinniariarunnaqsilaurama, kisianili akaunngiliurutiujuq saqqilaurmat. Akkanga misiul ulluq sivuniani niuvirvilialaurmat niuviqtunilu qirniqtumik annuraarmik. Atta aantunia ullulimaaq annuraaliulauqpuq. Niuvirniarluni paippaaqutumik, kiinaujakkannirnik pijariaqalauqput. Akkangit kiinaujaqalauqput kisiani aaqqiksimmattiaqtumik kiinaujanik atunnginniqaqalauqput taimaimmat, qummuakpaktut, nirilauqput amma qijungnik paippaaqutuliulauqput igalaaqatutumik. Niuvilaunngimmijuttauq titirautimik. Akkanga sanalauqtuq savirajammik savirajammik taikani savirajammik savirajammik sanajaulauqtuq. Marruuk titirarvik ammalu titiraujagaq kinguvviutijunnalaunngimmatik ammalu niuviriaqalaurmatik sannginikkut. Sivulliqaangani aktuuva 1942-mi, attanga ilinniarvimmuqatigilauqpara. Taikanngaalauqtinnagu putistamik inuulirviksiutumik tuksirariaqtuqsimmalluni ilinniarvik pijumalauqtanganik pijjutigillugu. Ilisaijiujuq tunnganattialauqtuq ammalu tunngasuktittilluni uvannik nalligusuktuni, kisianili kappiasulaurama immaqa taliqpiagut savirajaqalaurmat pirruluuqijuaqalaurmat ataatangata ataatangata sanavingani. Iniksaqaqtitaulaurama sivulliqaami iksivautarni. Nutaat piqatigijakka, takulauqsimmangitakka arraani, quviasukhlunga

taikaniinnirnut, ilagijauullutik nillialauqput: - kisiani iivi kausa sika -sikataqaqpuq? - (kinauva taanna salumajuq niviaqsiaq?). Kappiasullarilaurama kannigusukhlungalu, qaniga matuirunnalaunnginakku kiulaunngimmarikhluguluunniit apiqqutiujut ilisaijiup nalligusuktukkut apirilauqtangit.

Niviaqsiangulauqsimagama ammalu kappiasugunnalaunnginnama apirijunnalaunnginnama quiqsuriaqturunarlunga, ammalu uvannik taimaigumallunga. Taimali angirrarama attanga tatatirilaurmat qattaujarmik uasariaqalaurmat annuraara panirajalaunngittuq qauppat. Ulluit aniguqpalliajut ammalu taimainginnaqtutik. Ilisaiji tikilaurmat ullukkut qitiani, qurviliaqtilaurmanga, kisiani ilaannikkut puiguqpalaurmat uvannik utiqtilauqpara. Taikkua maliktiujut uvannik qujanaaqsilaurmata ammalu uvannik qimaillutik aanniqsimajuujaaqtunga ammalu piqannarijaqarasualaunngimmata uvannik.

Ilagilluniuk qaujimaqattautilauqput katinngalaurmatik nunaliit iluani, pisugiaqaqtillunga ikarrakasammik illumut tikinnasuaqtunga nunami taimaimmat piqannarijunnaqsilaunngilanga. Akkangit tikilauqput nunaliit naattiingujami kisiani piqannarijaminik katiqatiqariaqtututik amma quviasuqatigiikhlutik ikarragalaanik piqatigillugit vainiup aliguup saangani. Kisianili attanga angirraminiinginnalauqtuq tilijauulluni uinganut. Arraaguni 6-ni pisulauqsimagama takijumi qaqqami aqqutimi. Nappangani nuqqalauqpunga nuattinasuaqtunga paurnganik saniraani mappigarnik ilisaijimut.

Tikilaurama pujurmut ilinniarvimmut. Qulaanuulauqtillunga utilauqpunga nunamut maliktugu tusaanngittumut niqimut sikaatanut amma siqiniqattiaqtumut, takulauqsimananga uumajumik tarnirmik.

Matuiqsilaurama taikani qunngiaqtauvimmi ammalu inutuullunga takunnarumallunga imminik aktuaniqanngittumi attalivalliatuinnaqtuni uvannut. Akkanga, pijariilauqtuq piliriamik qaangiinnapalukpaktuq niuvirvingmit angirraqpakhlunilu unnukkut aangajaainnaqhluni. Ilaannikkut, silatuniqsaq

taimaigajukkaluaqtillugu, jagaijauvalaurmat angirranilu. Attanga ammalu ilangit sanillingit qinirialaurmata unnuakku kuup qanigjaani qaummaqutingit qaummaqutingit. Nanigamiuk katalaurmat nunami utiqullugu.

Maannaujurli, katitirijunnalaunnginnama ilinniarvingmi piujumik. Sivulliqpaami taqqit pingasut aniguqtillugit, ilisaiji tuniuqqailauqtuq unikkaalianik, taimali nalunaikkutaqaqtuni katinngajunik ammalu aittaangugaluq naammangittunik ilinniarutiksani: unikkaaliarisimajara piunnginiqpaangulauqtuq ilinniarvingmi. Tiliurikkannirumallunga attaga uqautilauqtara asingit titiqqait uvangatitut ammalu attanga tigusikasalaurmat. Taimali qautamaat namminiq kappiasugunniqattalaurama ammalu ilinniarvimmi piqannarijaqarasuaqattalauqtunga piqatiminik. Upagutijumalaurakkit, kisanili ilautitaulaunnginnama uqallangninginnut, immaq ijingitigut niviaqsiangulaurama.

Pingajuat makpigaq - siurarmut pinnguarutiit

Arraaguni inutuulluni kasturaniami aniguilauqsimanngilaq pillugu naalagiaqalaurmata timmiat salumatillugit amma aujakkut tusaanngittut niqingit sikuatait, siruku pigialiqtillugu tariurmit Sangutitaulluni Zig Zag aqquingagut kuup ammalu aaqqiksilluni tasirmik. Uumajuit nunami piqannarilauqtakka. Taimaimmat piviksara takunnangualauqpara. Nangminiq sanalauqpunga pigiarutiqaqhlunga takuksaulauqtunik uvannut taqsami uvvaluunniit napaaqtuit aviktuqsimaninginni: uumajuit uqallalauqtut, naitus kingulliqaangani raaka saalvatistaup taimannalu uvangalu Sannginirilauqtakka kataktillugit, takunnalauqtakka nungutausimajut kappiasunnikkut. Taimali ruuka tiriganianguliqtalauqpara qaqqami piiqtaukallaktunga ammalu qangatallunga kappianaqtumik niruarassaunilimaanut. Siqinirnik asijjilauqpunga, umiaqtuligtutik amma silami ingirrallunga isumallunga ungasittumut tariup ungasittumut, anaanaga najakkalu utaqqillutik uvannik. Siirnaqtut saqqilauqtut imarmut kuup imanganit ammalu pullaqaliqtutik tikillugu angijunut uumajunut sivumuakpalliajunut kuup iluani pijailaurmijut piruqtunik.

Ilaannikkut iqqaumavalaurama attaga aantunia. Nalligilaunngitara, nagligilaunngimmanga amma quviaginngitara: anaanaga tunisilaurmat uvannik najanganut kisiani suliniralaurnat uvannut qangatuinnaq aiksirniarniraqhluni

Ilaannikkut kuummut upagutivalaurama nanisillunga inunnik uasariaqtuqtunik annuraanik, sanajaqtuqtutik maimamik, suurlu uasaqattalaurmata siniktarutunik ammalu qaanganik kisulimaanik sivulliqaupautittillutik siurarmik. Uvvaluunniit, quaqtitaulauqtillugu, uasariaqtulilaurmata siipisimik miqqulimmik paniqtillugillu siqinirmi qakuqsititaulluni ammalu atuqtuniuk quaqtitilluni sinivviujunik illirnik. Nuattijaqtulaurama paurnganik sijjamiutaunginnaqtunik ammalu taikkualu annuraarilauqtakka nutaralaa. Qaujimanngitillunga qanuiliuriaqarmangaarma ujarait qummuatigialilauqpakka riva tiul kuungani qiniqtunga paniqtunik, ajunnginniqaattiaqtunga tigumiaqtugit tigumiaqtakka niaqurnut, tigumiaqtangit tigumiarlugit tigumiaqtangit. Angirrautilauqpakka ammalu unnukkut attanga ikittitillugu ikuallaktumik uuttitillugu niritillugillu: uvannut nirivijjuarniulaurmat. Ilaannikkut taikkua qaliraliit, ujarak quvvariaturami, kuvivalaurmata, qummuangajumik, mikijukulunnik kappiasuktunik qupirrunik kappiasulirutaualauqtunik. Pinnguaqatigisugilaurakkit ilaannikkut mamiaqattaqtunga qimaijariaqarama taaqtumi unnulimaaq. Angirrariaqalirama unnukkut nipiqaqtunga uqaalavigilauqtara akkaga misiul atuqtunga nipinganik sanajaulauqtumik taikani sikumi. Ilaannikkut aujakkut taikkua sikaatinukkut ilagiit illumi quttiniqsamiilaurmata taikani nanisijaqtuqattalaurama. Pinnguaqatigilauqtara mima mikilaangulauqtuq qatanngutigiiit.

Pipu sanalaurmat uvattinnik iksivautanik ammalu saanik nutaralaanut. Piulaurmat ikarragalaanik katinngaqatiqariaksaq. Ullaakkut uqaalaviulauqpunga kuup akianuuraimmata immuksiuriaqtuqtutik. Puuksaqalauqput tatatiqtaujariaqaqtumik, "isumagijaujuq" quviasulauqpuqtakulluni immuksiugarmik. Tainna immuksiugaup namminirijanga, mika kapliami nalligusuttiangimmat ammalu imigaup avvanganik tunisilluni. Attangata iglungani immuk takujauvalauqpuq marruaqti arraagumi: palaugaaliuqtillugu amma makivviami aaqiksuitillugu tuktunik mannilimmik aanniulainmik. Immuk uuttitillugu katalauqpunga kingulliqpaanganut. Taikani iglumi iglumi akkai illiqalaurmata, illirijunnaruviuk, marruungnik savirajangnik

quaqtisimajunik quaqtisimajunik quaqtisimajunik quaqtisimajunik quaqtisimajunik
quaqtisimajunik qimaktaulaurmata nuvarami. Sinigiaqalaurama sikumi
unataqtuksanut qipiliqsimatuinnaqtunga qulaani, uqsuqaqtunga ammalu
suraksimallunga. Sinigiaqtuqattalaurama qitummaksaijjutikkut uviniruqsimallunga
ullukkut qungasiruarani. Ajurnarmat nalunaiqsiluni nillasunninganik pativaup
unnutamaat. Sikuqaqtillugu, puuksait pitaqariaqalaurmata nuattinasuaqtutik imirmik
qulaanut tikiutijumik. Unnukkut quiqsuriaqarniruma, anijariaqalaurama illumik
ammalu qanillitillugu majurautimut. Qaujimanningikkuma, sinnattuumalaurama,
ammalu taimailauqtunga sikumi, ullaakkut qattaujarmik nirilaurmijunga. Atta
aantunia siniqattalaurmijuq taimaatsainnaq uviniruqsimalluni ullukkut, akkanga
misiul anaanaminik taimaitittilaurmat.

Sinilirutaulauqtuq maliktugu iliqqusirijauvaktuq: sivulliqpaami sinigiaqalaurama,
attanga isumaqsuutaulauqtuq, akkanga piiqsilluni qalipaaminik ammalu
titiraujaqsimajunik. Tainna sivitujualuk uviniruq ullukkut illirmuulaurmat,
qamittilluni uqsualummik saamut ilijausimajumik akinnarmut. Uvanga,
surattiqtaulauqtuq, takunnannginnguaqtuni: qamittitillugu ikuallaktumik
takulauqtara akinnarmi, suurlu sainiisikkut ajjinnguangat, aaqqiksimaninga tainna
tin-taan tainna katalauqtuq. - uuttiavak nutaaq! - uqalauqpuq, pillugu vainilimaat
aangajaalauqtangit uunaqtummariutittilauqput. Illingata saniani marruunnik
tusaajjutinik pitaqalaurmatik, marruunnik angijuunnik savirajannik paniqtunik
timmianik. Sururnaqtunut uqsuqanngittunullu savirajanut matusilauqput amma
kingulliqpaami salumajumik ataaniilauqput akkaup. Sivingani illirma niqimik
tigumialauqput niaqurnut ilinniarialiraigama ukiukkut, ataani annuraakka amma
attama. Atulauqtakka naatsiingujalaarniami kisiani tuksiariaqtuliratta nuvarami.
Akkangit uqalaurmata nunami ilijaujariaqalaunngimmata niriqattarniarattigu
pijariaqanngilluta.

Jaanuarimi tuquttilaurmata puijimik. Aaqquksuilauqtut niqinik ammalu
tariulimmik. Tiurakuta puuksami itijumi nirjutinut uuttisimajut isigait

tigumiaqtaulauqput. Maimi nirigajulaurmata nutaanik niqinik niriqattalaurmata iliqqusituqaqtigut nirijaujunnalaunngimmata. Atausiaqtuni, iipurulngulauqsimajuq, apirilauqsimagakku attanga kaakkama qaujimalaunnginnamalu kisumik nirijariaqarmangaarma palaugaakkut. Attanga quaqsaalilauqpuq uqaqtuni sivuuralirama. Ulluq atausiq utiqtillunga ilinniarvimmit, katilauqpara upilia nanurakkut najagalu. Qiturngaqaqngittut anaanaulauqput utiqsimallutillu ataataminik vuraansmi.

Uvannik sanngiinniqsaulauqput, nalligusulauqpunga uqautilauqpakkalu: isirama nunagijanni, maannaujuq attaga imiqtariaqturmat, igami niqiaqtuni, tigusilluni, niritittilluni kisiani taimaitittilluni Kinatuinnarmik uqaqngilluni.- qujalilauqput uvannik amma ajauqtuillutik kaangnirmik malilauqput uqaujjiyarutinnik qulanngittiaqhlutik. Maimi akkangit niqiliuqtillugit niqinik, kuvisiup isiganginnik pinasualaurmata nanisingaaliqtutillu niqimik niqituinnarmik: suuqaimma isumallutik ullugasannut nirisimaniraqtutik uvannik akiliititaullutik. Taiksumani upigittialauqsimagakku sivulliqaami ippinnialauqsimagama saalaqalauqsimallunga quviasugutigijaminik. Salumajuqaqnginninganut qupirruit suraktiqtaulaunngilat iglulimaami. Unnukkut qungasinnik tigumialauqput amma attanga uqsuqaqtittivalauqpuq uvannik unnutamaat uulivik uqsualummik qupirruqaqunagu aunnik. Ullaakkut qungasinga amiaqtausimaquujilaurmat. Taimaattaq attaga qupirruqalaurmijuq, niaqura uasaqattalauqsimanagu. Aippangagut, attanga nujalirilaurmat nujait qungasirunginnik ammalu matuingatitaulluni uqsuqaliqtittilluni imirmik ammalu sukarmik.

Ilinniaqatikka, salumainnalaurmata. Ajuqsarniqpaangulaunngittut uvangatitut. Ilisaijujuq ikajulaurmijuq kikitaisimanirmik, nivinngaqsilluni uvannik kikkulimaanik kingulliqaami iksivautarmi. Timiga sururnalaurmat. Kuummi uasaqattalaurmata arraagumi atausiaqtunga, viragustu quviasuqatigiittillugit, pimmariumiqaangulluni nunaliralaami. Anaanaga isumagillugu, 7-nik ukiuqalauqsimagama, uunaqtumut siurarmut katalauqsimagama. Taliqpinni

ikittilauqpunga attagalu luuttaaliaqtittivalaunngimmat uvannik, kisiani qautamaat ijagaqtaaqpalaurmat uvannik ijagarnut. Marruunnik pullalinnik marruunnik timmianik manniqalaurama, nipiqaalaurama piunngittumik nuulauqsimanngimmat. Qungasiruliangusimajujaalaurama avinngarnut.

Mamisaqsimaliqtunga taqqiik marruuk aniguqtillugit ammalu suli nalunaikkutara pisimainnaqtugu. Ilinniarnautillugu, naatsiingujalaarniami paamiitillunga, niviaqsiaq taununngalauqtuq apirilaurmat uvannik maligumammangaarma katisinirmik mis vinsinsinamut. Qaujimalaunngilanga kisuummangaq pillugu attaga quviasuvviulaurmat kisiani pimmaruniqpaami quviasuvvimmi, tukisilaunngilanga qanuq tuksiarvimmuuriaqarmangaarma. Iglutta saangani ajuriqsuiji, ataata puumi inuulauqtuq, kisanili katilauqtara qassiiqsukallakhlunga takunnaqhlugulu quviasunngittiaqtuni. Attaga quiqsumnirakkannilauqpuq uvannik: - tainna ajuriqsuiji uqautiguniuk uqausinga nakatiriniarniraqtuniuk -. Kisanili apirilauqpunga niriunanngittukkut angiqtaulauqpunga katikisismik ilinniaqujaullunga. Taimanna akausittautigilauqpunga avatimi. Makkuktuq arnaq tunisilaurmat uqalimaagarmik ammalu pivalliajunik. Quviasulauqpunga tusaqtunga jiisusiup miksaanut. Uqausirilauraku angirranni kiulaurmata mikiluarniraqtunga suli. Kiulauqpunga, sallullunga, taikkua katujjiqatigiit taimaikkajarmata. Kisanili, kisanili, uvanga ammalu makkuttuq arnaq angiqatigiilauqpuguk ammalu aaqqiksilaupuguk ullunganik ajuriqsuijiganut san nikula: ullunga kuapas tumini.

Akaunngiliurutaujuq qakuqtaq annuraaq saqqilauqtuq, kisanili tusaqtittijuqalaurmat attanganik taikkua maligalirijujut atuqtualaurmata. Akuni - uvani utaqqijausimajuq ulluq tikilauqpuq: ullaakut tuksiarvingmut tiguunamut malikhluniuk. Asinginnik niviaqsiaqtaqarasugilaurmagu pijjutigillugu pigiaqtittilauqsimanngimmat qaujimaqatiqarumalluni arnamik katitismik. Qaujilauqpunga inutuulirama, uvannik uqalauqpuq: - paggi, sulinnittuq -. Ilisaijiga asinginnik inunnik tuksiariaqtulaurmijuq ullaakut. Ilangit arnait sailitittivammata. Ajuriqsuiji tikilaurmat agganik tigusilluni tuksiarvingmut tikitilaurmanga

tuksiarnikkut. Uqautilaurmanga uqausittiavangnik tusalauqsimanngitannik. Qangataqquujilaurama parataisimi uqalauqpungalu akunningani: - sulinngilaq ajuriqsuijiujut nakatirilaurmata uqausirmik, qaujimmamata qanuq tukisiumajariaqarmangaata surusiup aksururnirijanganik -. Pijunnarniruma iqiasukkajalauqtara ammalu qungallugu quviasuktunga.

Tallimanik pinnguaqtilaurmanga mariamik piinansmut ammalu utilauqtunga taikunga. Taimali attaga apirilaurmat uvannik qanuq uqautilaurmangaakku ajuriqsuijiujuq taikaniinginnaqullugu, ammalu uvanga: - makkuktuq arnaq ilinniaqtittilaurmat uvannik nalunaiqsiniujuq kanngunaqtuq -. - ii, kisiani sivulliqpaami uqautijariaqaravinninga - aapia uqalauqpuq. Qanuittuqanngilaq. Qungasiruqalauqpuq, katinnganiqtaqalauqpuq amma anivingani qungasiruliqtittilauqput uvannik akkaup agganganik amma uqaqujillutik: - vuusia qujalilauqpuq uvannik -. Pigialauqsimagama itturmik, taimaatsainnaq titiraqsimajumik, ilalimaakka takuqattalauqsimagakkit. Atta gatana tunisilaurmat uvannut uqalimaagarmik. Kaalauraluaqtunga, kisiani niriqujilaunnginnama. Imaigajuktuq, quviasuutiqarniup kinguniani, iliqqusiuqattalauqtuq imialuktaarviliaqattarnirmik nirijaqtuqattarnirmik palaugaarmik, kisianili tigujauvalauqtut kiinaujanik nuattivingmit: qulaani nirilauqpugut pastamik amma unnusakkut ajjiliurijimuulauqpugut pijjutigillugu Ilagijangit uqalaurmata atausirmik ajjiliurutimik tunisiqujillutik anaanamut.

Pijariilaurama tugliani, quvvariaqtaullunga niruarniqaluarani. Taikani arraagumi tamaaniigiaqalauratta aupalimaaq. Akiraqtuqpunga: - naatsiingujalaarniami tuksiariaqturiaqarama nanisilungalu itturmik inutuujumik -. Angutittiavaulauqtuq, qanimalluni puvalluktuni. Paninga iksinnailauqtuq taassuminga, qujanaaqsigalaaktuni, mikittukulungmik pijjutigillugu uinganut aaqqiktausimangmata, ninngaumanginnaujarmata sanillinginnut, ilanginnut ammalu ataatanut.

Salummaqsaijjutinga uasalaurakku naksalauqparalu attanganut ijiqsimajumut misiurilumut taimainngippat akaunngiliurutiulaurmata. Nalligusulaunngilaq ataataminut: ulluq atausiq najanga tikilaurmat kasturaniamat ujjisuqujilluni tuqusimalirmat. "aullanngikkuvit, kasimut tikitikkuviuk mamisaqullugu (inngirlutit qungasirurmi) uqautilugu.

Quviasuqatigiinni nunaliralaamiitillugu, nijjausijaqtiit nijjausijaqtingit tunijaulauqput "pijariatujuq nijjausijarniq", nilaktaq taimanna taimainginnaqullugu. Akkaga misiul, tukisilauqsimanngilaq piuksanngimmangaaq uvvaluunniit pijjutigillugu tunisiniujuq, takulluni uvannik aniguilluni

uqaalavigivammanga: "kunsitina, qaigit nilaktaqtaariaqturlunga". Taimaimmat takujunnaqsilauqpunga, taimaittuqaqtillugu, piujumik.

Qangakallauliqtuq luuttaaq kusantinu ti pasinu iqqaitittilaurmat uvannik nalunaijaqsimajunik jagaijausimajunik iqqaumajakkut. Nijjausijaqtiit surusirnik pinnguaqtillugit aturiani nunalinni ilauqataunasualauqput. Kisianili nalunaiqsinasuarluni taikaniinninginnik pijariaqalauqpuq "qaujimajariaqarniq" ilanganik. Nalunaiqsinasuaqtutit, aggatit tigumialauraviuk jaikangata ikpiarjungani. Malilauqpara akkaga misiul taimaak, jiani kusantinu, irninga mikijuutauniqsanuk qiturngaqanngittunullu ilisaijiup ataangata, aggaminik tigumialauqtuq sivuliqtiup niaqunganut.

Qitiani unatarniup nuvarami, ilangit qaaqtittijjutiujut katakpallialilauqput. Kikkulimaat qimaalauqput amma qaujimajangit qimaalauqput kasturaniami uvattinnik. Uvannut quviasuqatigiilauqput pillugu katinngajunnarama. Qakutikkut ikpigivalauqtanga sivingajut. Tusagaksaujuq irningata nangminiqaqtiup uulaantumi palaugaaliurvingmik qaaqtitausimajumik tikilaurmijuq. Anaananga tumutusulami, najjitillugu tisamagiliqtangani, inutuulauqpuq ruusa amma aantunita. Ataataga qaiqujaulaurmat sisilimut turaagarijaujuq. Taqqiit amisuunngittut aullalauqtillugu qaujimalauqpuq anaananga irnilaurmat niviaqsiarmik atiqaqtumik iamamik amma angirraminut utirunnaqsilaurmat niriugijaulaurmat tisamanik qiturngaqaqtuni.

Kisianili, tikilauqpuq tumutusulamut nanisilauqpuq quaqsaarnaqtumik: iama nuqqalaurmat ulluit 12 aniguqtillugit. Ulluk marruuk aniguqtillugit utiriaqalilauqpuq sivuniani. Taqqit amisuunngittut aniguqtillugit - nalunarunniilauqpuq amma aaqqiksimattianginniq sitipiri 8-ngulauqtillugu - qimaajunnaqsilauqpuq unataqtuksaunirmik amma utilauqpuq nuvaramut utaqqilluni unatarniujut tikiutinasuarningani anaanaminut. Matuiqsilauqtuq mikijumik isigaliuqtimik. Qautamaat takujaqtuqattalaurakku. Qarasaujaq kisianili silatujuq

ukiuqatigillugu ataataga siniqatigilauqsimagakku nuliaqaqtumik arnamik kisiani unataqtuksait uinganik. Ulluq atausiq isilauqsimagama tarrijagaksanut majuraqtillunga piasa puutulamimut. Niuvirviup saniani uqaqatigalauqtuq ataataminik. Tuavilauqpunga nalunaikkutanganik ammalu turaangajuq ataataga anaanaminik tukiliurilauqtuq anaanaminik. Sanillira uvannik tigusijunnalaurmat, ataataga qungalluni uqaqtuni uvannut "piliriarilauqtarnik sanalluni". '44-mi kajurujuk nutaraq inuulauqpuq, qungasirungatitut...

Paatiavisiami ataatangata ittunga aannialilaurmat naakkut kaansuqaqtuni. Angiqtaulaurama attanganik takujaqtuqullugu. Niuraigama kasturanjiamik ammalu kuup sinaangagut. Iqqaumajara illirmi, sailinaqtuni. Anaanatsianga suli pijaksaqalaurmat niuvirvimmi ammalu piviqalualaanngimmat taaksumunga. Aggaminut puuqsilauqpuq tingmianik angunasukhluni, kisiani piunngilivalliatuinnalauqpuq sannginiqarunniiqhlunilu angunasuktilauqpakkalu. Nuvipiri 2, 1944-mi ukiuqaqtuni 66-nik qangatalauqtuq parataisimut. Ataataga suli sisilimiilaurmat. Akkangit ilaulaurmijut iluviqsuqtillugit.

Qakutikkut piqattalaurama anaanaup titiqqanganik. '45-mi ataata utilauqpuq tumutusulamut amma nukara juusipi inuulauqpuq '46-mi.

Tisamanganni makpigaq - uqsualuk, qungasiruit amma ijittiavak

Unatarniujuq silarjualimaami, tusaumaqattautiniujut aksurnalaurmata ammalu anaanagijaujunniqtuta anaanaujumik. Quvianaqpuq, ataatanga utiqtitaulaurmat sisilimut puusaliarimi timingani ammalu ullugasannik isumaqsurunnaqsitillugu takujaqtulaurmat uvannik. Unatarniq pijjutigillugu amisuulaurmata inuit nunami. Taikkua nuutausimajut nuqqaqattalaurmata ullunut 15-nut, kisanili nunaliralaami attarnarniqalaurmat qaaqtittiqattarniq ammalu taikaniinginnarumallutik arraagulimaaq.

Qakutikkut qimaavigiqattalauqpakka taikkua inuit. Ilagiitaqalaurmat tisamanik qiturngaqaqtunik quviasuinnaujaqtutik niqiqanngitillugit. Takulaurama tusugijauninginnik akkait nangminiqalauqtut amisunik paniqtunik tingmianik ammalu tunisilaunngimmata kinatuinnarmut: tigusilauqtunga qassigalangnik ammalu kanngunaqtukkut naksalauqtakka. Mikijukuluk niqittiavak nirititaulaurama ullaarummitarnami saputisimalauqtakka. Allaat sanngijummarik niaquujaq: attama ikpiarjungnuuqtilauqsimajara ilinniarialauqtinnanga aviktulaurakkit taikkua surusiit ammalu utiqtitauullunga titirautiksanik tunisilaurmata, pinnguaqtitauullunga sivingajumi ammalu ilangat sanalaurmat Pinnguagait, iksivautait amma illiit nutaralaanut uvannut amma najanganut, angijukhliqpaaq najanga aaqqiksuilauqpuq nutaralaanik.

Ilaannikkut kuuliaqattalaurama, arnait qanigijangit uasariaqtuqattalaurmata annuraanik siurarmut, ammalu takunnainnaqattalauqtunga ikuallaktumik uqquusailluni imarmik iluliqaqtumik kuvijausimajumik marruunnik angijuunnik ujarannik. Takulauqsimanngitakka tamakkua aulaniujut attatimik sanatillugit. Uasalauqsimanngilaq kuulialauqsimanngilarlu takuksautittijuqanngitillugu uqsualummik suruqsimajummarimillu annuraaminik.

Asiagut takuqattalaurmijunga arnanik ullunut marruungnut pingasunulluunniit siammaktirijunik nuviqsagarnik angirramini. Quangulauqpuq paniqtitaullunilu siqiniup ataani qakuqtarurasuarningani. Attanga angirraraigaminga kisiani tusaqattanginnama. Unataqtuqaqtillugu, paninga -maligaq utilaurmijuq turinmik niviaqsiarmik piqatiqaqtuni. Ikpiginngitanga saalvatu, irninga, kuintitut kamagijaulauqtuq. Taiksumani nunaliralaamiinginnalaurmata ammalu attanga piiqsilaurmat tipiqatsumik salummaqsautimik, matuiqsimajunik anauligaarnik, paniqtunik niqinik, saamut annuraanik ammalu qungasirurnik takuminaqtummaruqullugu. Pijittirautitut kamagijaulaurama, aullaqtittillunga kamisananik imiqtaqullungalu kuvittarvimmit, pillugu aullaqtittiniq qaiqujausimajumik quviananngimmat.

Quviasuvvik tikilauqpuq amma, maliktugu ukiuqtaqtumi iliqqusiujuq, nuliaksaq ullaakkut tunirrutiqattalauqpuq nutaralaamik jiisusimik nutaranganut: pijittirarnittiavaulluni igarnut amma nutaralaanut niqinut. Quviasulauraluaqtunga, kisanili atauttikkuut ninngaumalilaurama taikkua taimilauqsimanngimmata. Sanngiinniqsaulilauqpunga sanngiinniqsauliqtungalu. Iijagaqtaqalauqtuq kisiani nirijariaqalauraluaqtutit: paniqtiriaqalauraviuk vainimut. Atausituaq tilligausimajuq sanilliminik nirijaujunnalauqtuq. Haisulnat nuataulauqput kisiani niurrutauqullugit. Niriqattalaurakkit ilangit kanngunaqtukkuut napaaqtutitut. Akkangit niuvilaurmata immummik quviasuvvimmi kisiani makivviamilu parnaktaullutik palaugaat ammalu qilamikuluk tiispukkuut uuttitillunga. Attanga parnaigajulaunngimmat mannirmik uuks ijinganut. Niriuqattalauqpunga uuttiniarninganik: - piilaurlavut taimanna

mikittukulungmik qupirruarjuqaliraangat (makkuktuq misinamiutaq saalaulauqtuq nunamut nuattijaqtuqhluni manninik nutaanik tunisilluni) niurrutiqaqpakkatta amma Kiinaujanik tigusilutit -. Nuattilauqtuq manninik taqqiinnik marruunnik ammalu niurrutigillunigit.

Misina niuvilauqtuq manninik nanisilauqtuksauvuq qimmirmik aggamini. Tingmiat angunasuktauqariaqalauqput, nirijunnalauqput kisiani, asingit paniqtittilauqput siqinirmi niurrutiginasukhlutik uvvaluunniit ukiumut tigumiaqtitaullutik. Aktuupami unnukkut kajjaanaqtut sanajaulauqput. Ilangit piijailauqput akkaminik qimaillutik iglurusiup saanganut (nirivingmiungittuq kisiani naqittagaup uqsualuqautinganut uqsualungmut quvvarialauqtumut qaumajumik) amma ullaakkut, tisamanut tikimmat iqqanaijariaqtuqtuni tupalauqpuq Uvannik qummuaktillunga ammalu qimaillunga qungasirurnik uqautilaurmanga: "ullaarummitaqattarit". Naalalauqpakka nirillugillu kaangnaqtunut, kisiani qaujimalauqput uqsualungmik amma nalunanngittuq naakkut aannialiqtittilauqpuq uvannik. Akkanga quviasulauqtuq: - nalligivara irngutara, parnaivakkamaluunniit qungasirurnik suli unnuakkut -. Akkaga uumisulaurmat ijimigut. Qakutikkut quqsuqtaqattalauqput, ikuallaktukkut aupalauqput ninngaumalirami: mikijukuluugaluaqtilugu, taikkua ijingit kiinanganut tikippalauqput. Mikijukuluulaurmata itijualuullutillu mikijukuluit angmaluqsisimajutitut taikkua quviaginngitakka. Taimaitillugu, qupirrisimaniq ammalu qupirruit saalaqalauqput. Attaga ilaannikkut tiispumik tunisivalaurmat uqsualummik. Tamanna qupirrunik qimaitittivuq, nillialluni imminik uppirusuliqtittinasuaqtuni... pigialauqpuq "IOritu"-mik: - masai vurmu jouxu kennu pagana, ùa u mazzu-mik nipiqaqtittivaktuq kuristilimaanik. O luuriti sinu, uvvaluunniit aippirmi sinu, uu miuriti sinu, u juvisi sinu, uvvaluunniit vinati sinu, uvvaluunniit saputu sintu, maatia tu juunu makivvia viumu situratutu tiura kaska.-

(tuquttilauqsimagama quittisimajumik qupirruarjungmik tuksiaqtiunngitillunga ammalu maanna tuquttilauqsimagakku kuristiannunira. haali aippirmi, haali pingatsirmi, haali

qitiqquumi, ullutuinnarmi, hali sivataarvingmi, ullaakkt makivviami situama situama kataktillugu Pingatsirmi, nunami).

Qaujimanngittunga qanuq inuujunnalaurmangaarma.

Tavvani matuiqsivugut quliriilimmik.

Arraagugasait aniguqtillugit naakkt aanniarniq tigumialilauqpuq uvannik. Sanajaqtulaurama qamutaujanik qamutaujaqaqtunik angijunik illurusirmik. Qakuqtanik nutaralaanut niqinik tunisilaurmata tukisiniarakkit aanniqtuqarniqpat. Kisianili takujaujuqalaunngilaq. Tarraqtuiji uqalaurmat qupirrisimaniraqtuni ammalu tunisilluni uvannik aannirutauvaktunik. Tikiutijunnaililauqpunga imirmik nirijunnailillunga. Arraaguit 50-ngulauqsimagama. Paulu, piqannarijara aamantu ti piyasinsa, qinilaurmat uvannik qaujimajitarmut. Luuttaaq maasiumiinngaalaurmijuq. Tainna tarraqtuijuti isirunnalaunngilaq qungasirurmut. "qaujimanngilanga qanuq taanna arnaq saputijaujunnarmangaq," uqalauqpuq luuktaaq, "tukiliuriji matusimavuq". Inulimaat tarraqtuilauqtut anilauqput iglurusirmit niuminik. Tauqsiiqatigivara vilipu. Luuttaaq sanngijukkt kamagijauttiaqujilaurmat taqqiinnik marruunnik. Utiqtigakku nijjausijaruti suli aqquusaalaunngitanga. Asiattaq sannginiqsamik kamagijaunig taqqinut pingasunut.

Taqqiit tallimat aniguqtillugit sivulliqaami pulaariarniq nijjausijaruti surakpallialilauqpuq qaummaqutikkut. "Mikkularijuq!" Luuktaaq masiu uqalauqpuq. Pijjailluni sullulimmik, amisunik apiqsuqtittilaurmat uvannik tukisinasuaqtunga inuuniqalaurmangaq uvvaluunniit pijjutiqalaurmangaq. Qialilauqpunga: "immaqaa uqsualuk jisiup tunivaktanga qakutikkut qupirrunut". Luuktaaq aggaminik nujarnut ilisilauqpuq: "uqsualuk? amma suli inuuvit!". Kajusitittiniq kamagijaunirmik qakutikkut ammalu taimaikkanniqattalauqtunga qupirrisimanirmik.

Qujannamiik luuttaaq masiu inuuliksilaurnat uvannik arraagugasait aniguqtillugit niriunnaqsilaurnama niqinik iijagatuinnarnik.

Uqaalaviugami paami, attanga niaqunga tigumiaqtaulauqpuq sangutitaulluni. Uqaujigialilauqput imigarmik niriqullugu viurusinumik. Uppirusuliqtittilauqpuq uinganiq niuviqullugu amma ullaakkut imigarmik tunisilluni uvannut.

Taikani illumi, sulikkanni, uppirijaujut taimailaurmijut. Akkanga niaqungagut aanniainnaqattalauqtuq vainimik tunisilauqtaminik, kisanili maliktugu tainna kinatuinnaup ijinga piunngittuq. Nulianga aqqiksuijariaqalauqtuq: niriqulluq imirmik, tariurmik kuvisilluni ammalu uqsualungmik tingmikaaqtittilluni ammalu pigialilauqtuq puraisintumik niaqunga aanniqtuni: - uqlia pirititu, uqlia saantisimu, turaas tasta marki, uqlia Piirititu vaturiti vaturi ammalu sikaasia sitim mamuka... (quvianaqtuq uqsualuk, salumajuq uqsualuk muusta isirluni taassumunga iglumut ammalu aqutiulluni taassumunga piunngittumik ijimik, quvianaqtuq uqsualuk sanngijumik ammalu malikhluni taassumunga tiavil...).

Tamanna quvianaqtuq uqsualuk salummaqsaijuti, angilligaaqtittilluni, piiqsilluni, maliktugu ukpirijangit, ijinga piunngittuq. Kingunittiangagut imaq timmikaaqtaulauqtillugu tisamanik saniraani illurusiup ammalu niaqunga aanniqtuni.

Kamagijauqullugu uqsualuk aanniqtuq, qupirruarjuit katinngalauqput, amma niqinga sanajauqullugu qajunga. Tainna kappianaqtuq katinngajuq, taakkununga, tammarunnalaunngittuq! Ullaakkut imirmik tunisilaurnata magnisiamik. Kinguniagut quaqsaarnaqtukkuulauqtillunga nillasuktumut anijariaqalilauqpunga imminik sakkuinasuaqtunga. Mamigama aullaqtittilauqpunga arnamik takuminaqtumik: savirajakkut uutturalauqpaanga niaqurmik timinganut amma taimaassainnaq savirajaqtuni. Titiraqsimajuq pitaqalaunngimmat, tuqulaurnat taikani arraagumi.

Aqqutimigut akkangit uppirusukkaluaqpata guutimik, saintini, maatanami. Arraagutamaat sitipiri 8-mi tintarimuulauqput, sapujjausimajumi turaangajumi qirniqtamut maatanamut ungasiktumi nunarjuarmi 40 kilaamitunik. Tallimanik ukiuqaliqtillunga taimanna qujanaaqtaujariaqalaurama.

Taissumani tuksiariaqtillugit tintarimi qautuarmat, attanga sanalauqtuq nivingataanik (alianaigusuktunik) nivingataanik. Akkanga angunasugialilauqpuq angirraujjillunilu atausirmik marruunnilluunniit uumajurnik niqiliuriaqtuqtuni. Takuminattiaqullugu, attanga parnailaurmijuq tatatiqsimajunik aapupurinsnik. Imminik tarraqtuutiqalauqpuq kiinangalu salummaqsailuni sanaugarmik. Taimali inngiusiq "namiimmangaaq jaasa, piunira" taimailaurmat ilippallialiqtunga tailugu "Zizi".

Pigialauqpugut tintarimut 11-palunnit unnukkut qaumalirasuaqtuta. Taqasimallunga taqallungalu suraktirinirnut apiriqattalaurama amisuaqtiqtunga imattiavangmik, kisiani niuviqattalaunngimmata niuvirvingnik asingititut taqasimajutitut: tapiqaqput kuvittarvituumik tuksiarvingmi uunaqtumik imirmik saqqittilauqtumik tunisilaunngitaminik Quviasuktittinasuarnirmut aarsuramik. Maliktugit piqqusituqait, siirnaqtut, siirnaqtut ammalu kaannuali niuviqtaulauqtut, taimali tuksiarnikkut tuksiarnikkut matinusamut ammalu anivingani katilauqtavut nunaqqativut ammalu ataatakka ilakka. Qulaani nirijaqtulauqpugut napaaqtuit ataani qanigijaani. Aittaangugaluaq taqajummariulaurama, taiksumani nirijumainnaqattalaurmata piqannarijakka saanganni. Nirinnaq uumajurmik nanurmik uuttisimajumik igarmi, akkanga unnuakkut marruaqtiqtuni angunasugialauqtinnagu, aapupurins ammalu papait, vainiujut ammalu angirrami sanajausimajut palaugaat. Utirasuaqtuta angirrami piqannarijakka atulauqput: nunasiut uvvaluunniit qimuksiq - tingmikaarniq. Takunnalaurama, nuqqariiqsimallunga pisugumallunga. Kisianili akkataqarniqpat qimussiujuarunnarajaqpunga, taimainngikkuma aannialauqput.

Tallimangat makpigaq - nanuit

Ammaluttauq uppirniq pijjutigillugu, akkaga atiliuqtausimalluni katujjiqatigiinut, nalunaiqsijariaqalaurmata ammalu tusaumaqatigiigiaqalaurmata naattiingujami tuksiarvingani san juaj. Quviasuutiqarniq tallimauliqtillugu ullaakut, ajuriqsuiji sivulliqpaami nalunaiqsilauqpuq angutilimaanik tuksiarvingmi, taimali nalunaiqsililauqpuq arnanut.

Akturamiuk attanga, atulauqtuq angijumik qirniqtamik salummaqsautimik, atulauqtuq annuraamik qanigijaani qungasirup nangminiq takuksautittilluni ajurnannginnilimaangagut: taimaittujaalauqtuq kamimiul puvallujariaqarninganik. Nalunaiqsilauqpuq amma taima: "maanna isumaqsuliqputit - uqautilauqpaanga. Nalunaiqsijumagaluaruma arraagumi taimaigunnalaunnginnama. Attaga uvannik uqausiqalauqpuq: - mitautigijariaqanngilatit atanirmik, arraagumi atausiarlutit, taimainngikkuvit tunngasuktittijimik tigusijunnangilatit pillugu ajulirunnaravit ijirnut -.

9-nut huli mas, tuksiarniq ammalu angirramini tavvattautigi. Taimaigajummat, akkanga suvalikiangulluni quaqsaarnalaurmat, quiqsurniq tikilaurmat. Nalunaiqtausimanngittut takuksauningit saqqilauqput: tainna ulluq atausiq pijariaqarniqpat kisutuinnarmik pijjutiqarluni, kuvijunnalaunngilaq, taimainngippat ataniq qanikkut igitaulauqpuq. Taimainniqpat, matunga imigaup matuanga, kuvilluni iluanut ammalu saqqijaaqtitaulluni imaq imarmut ammalu sukarmut. Taikani haali pinasuarusingani, taikaniinginnalauqpugut unnukkut unnukkut

tuksiariaqtuqtuta mankmut. Qitiqquutautillugu tuktuut aaqqiksuqtauvalauqput, palaugaaksaq ajjigiinnittunik aaqqiksimanikaqhluni uuttisimajunik mannik uuttisimajunik imirmik amma aanalalinmik, tuqunnaqtumik amiarijjutimik. Ullaakkut ullaakkut, tiguini pulaarialauqtuq tuksiarvilimaanut siirnaqtunut, taimali pingasut mappigangit nipitiup (inuulisautinut siurait tipiqattiaqtummariullutik) iijaqtaulauqput) qanuinnigittiarniraillutik arraagulimaami.

Ullukkut iqqanaijariaqalaurmat aanniqsiquanagu salummaqsauqtausimajunik jiisusimik, niqiliurniqpat kapijaujjutimik, imminik takunniqpat aanniqsituinnariaqarninganik timinganik, asingillu. Taissumani ullumi katitilauqtakka, qattaujarnik tigusilaunngilangaluunniit, taimainngippat jiisusi qialauqpuq. 11-nginni sivataarvimmi sailinarniq makinnirmullu. Surusilimaat tuktuut naksalauqput quviasuktitaugullugit ajuriqsuijiup nirilirlutiglu. Taimanna quviasugunnalauqsimannginnama tukturainnik marruunnik manniqaqtittariaqalaurakku ilinniariarniarlunga aippirmi makivviangulauqtillugu. Iisaijmut tunisijariaqalaurakku. Makivviami niuvilaurmata qangatasuumik pastallattaamik, mikiniqpaangulluni kiinaujajaluannigilluni. Akkanga qaumatittittialaurmat isigarminik paniqtumik paniqtumik ikuallaktumi. Attanga qaujimanniqpat iqqanaijaaq isulinningani akiliqsuilunilu, atuliqujilauqpuq uvannut: - apirilugu akkanga kiinaujanik naksalaurmangaaq -.

Nalligijariaqalauqsimagannuk marruunnik tigujausimajutitut nuutalauqtinnagu qulinik tunisilluni tallimanik ammalu tallimanik uvannut. Kiinaujakka aturunnalaunngilat pillugu turaangalaurmata kiinaujakkuvimmut. Uqarama attanganut pinnguarvigijumalaurakku. Angilauqtuq saalaksarumalluni. Sallulaurmat. Imaillariktuq, ikpigusulaurmijunga annuraaqanngiluarninnik takunnaqtugit piqatikka: qungasiruqalaurmata, kisanili attamik piuksalaunngimmata ammalu naksariaqalilaurama annuraanik. Kikkulimaat qakuqtanik qitummaksaijjutinik atuqattalaurmata, kajurajaanik tungujuqtunilluunniit, aaqqiksijariaqalaurama milluaganganik sanajausimajunik

akikinniqsanik asinginnik. Siiqqungata qaanganut naksalauqtakka ikajuqtuqtaullutik savirajakkut, kisanili anginiqpaangujuq akaunngiliurutiujuq, isigaqaratik, kakianganut tikiutilaurmata. Naittukulunnik aliguujarnik qaaliqsuilaurama qaangagut. Kikitausimaliriilaurama ammalu nalunaiqsijariaqalauqtunga annuraanik. Tallimat titiraqsimajut niuvirumalaurama marruunnik savirajannik aturajalauqtannik ullaakkut isilaunnginnirni illurusirmut. Taiksumani niuvirvik matusimalaurmat. Angirrarunnalaunnginnama kiinaujanik aturlunga attanga nanisigajalaurmat. Ijqsisimanasugilaurakkit ujaraup ataagut taikani maul aqquotingani. Unnukkut silalukpakpuq paippaangullunilu suraktirittialauqput, qaujilaurama qautuarmat ullaakkut mamisariaqtuliqtillunga.

Ullunik 15-nik atulauqput attangalu apirilluninga saalaksalaurmangaarma. Sulittialaunnginnama kiulauqpungalu ii. Taikkua kiinaujait tikilauqsimanngittut. Tallimirmi haaluviirnautilugu, tuksiarniqaqtillugit maatana atilualata, katiqatigillugu ilisaiji apirilauqpuq nalunaijaijjudiminik. Tuqulaurama kanngunaqtukkut. Suuqaimma qaujimalaunngimmat kisulimaanik, taimali marruaqtiqtunga pattaktulauqpunga attanganik takunnaqtillugu. Ilinniarvimmi pijumainnaqattalaurama, kisanili piunngittunik saqqiqtuqalaurmat. Tukisijaulaunnginnama ammalu quvvariaqtitaunginnalauqtunga atuliqujausimajunut, taimaimmat anaanaga nipiqlaunngimmat qaujisainnaqattalaurmata uvannik. Qanuinngittialauqpunga nanurmut, ulluq atausiq aangajaaqtuq akkanga utilauqpuq nunalimmit uumajuq nirijaqtuqtuni. Tigumiaqtaulluni unataqtuksait tuqtaulauqpuq matuingajumi nunami. Uvannut ugguarniulauqpuq.

Taiksumani pijaitillunga tukisinasuaqtunga siirnaqtunik siirnaqtunik ammalu siirnaqtunik qimattausimajunik sanillirijarnut, puurmut ililauqpakka ammalu sanavimmuqtittugit kuunganut misis tintu. Taimali naksalauqpara palaugaaq nuvaramut illuarjunganut anaanaup, iqqanaijaamut, uiqarunniiqsimalluni marruunnik nutaralaaqqtuni, ullaakkut qijuliuriaqtulaurmat napaaqtumi ammalu

ikittilluni igarmik parnaijaqtuqtuni palaugaarmik taikkununga Naksalauqtuq palaugaarmik kiinaujanik pilluni ammalu palaugaagalaaktuni surusirnut.

Sitipirimi tingmiat niqingit niqiutillugit majuralauqpunga piruqtunut saqqikanniqtungalu mamaqtunik niqinik tuqquillunga puuksanut nivinnagarnut nivinnagarnut. Tingmiat nakatiqtaulauqput amma qimaktaullutik paniqtitaullutik siqinirmi niqimi. Ulluit qassikallait aniguqtillugit panililauqput. Iqqaqtuqtaulauqtut angijuni puuksani niriqattalauqtut ukiukkut. Taikkunani piujummarinni, mis maria, sanilinga, parnailluni paniqtunik timmianik. Nanijaqtuqattalaurama. Anaanagijaulauqtuq amisunut qiturnganginnut. Ilangat, kaamilu, nukiiqtilaurmat. Qakutikkut nanijauqattarunniilauqtuq. Isumaaluktuq anaananga qinirniaurmagu ammalu quviagikasalauqtara maliktugu.

Tallimanut quttingnilingnut ilinniariarama, ilisaiji apirilaurmat ujjisquqjilluni angajuqqaarijaujunik tarrijarvingmut takujaqtuqtittiniaqtunik tarrijaliangusimajumik "mikijukuluk aalpain". Akkangit: "takuniaravigit taikkua sururnaqtut taimaijaanngilat". Ajuriqsuijiup qangianga sivuniani tusalauqpuq: "aullaqtittariaqaraviuk, takulaunngilaraluunniit". Taimali nuulauqput aullarunnaqsillungalu.

Puuqqaqsimajuq tikilaurmat anaananganik nattirajanik. Ilanginnik ilinniarvimmuuqtittilaurama. Kaanniulauqtuq ammalu kaantingit amigaqsilaurmijut. Ilisaijima najanga tisamagijaulauqtuq tallimagijautillunga. Apirilaurmat uqummiagarnik ajuqsarniqsamik niviaqsarmik uvannik qanimajumik ammalu qimaksimajakka.

1945-mi ataataga utilaurmat tumutusulamut. Takukkannilauqsimajara iipurul 1946-mi ammalu anaanaga utaqqitillugu surusirmik.

Qulnik quvianaqtunik ullunik angajuqqaakka piqatigillugit. Nanisigajulaurama itturnik akkaminillu, taimaimmat nirilauqpunga pijumajannik imiqtungalu amisunik takunnaqtunga anaanatsianganik niurrutiqalauqtumik. Isuani anaanama uvannik

piqatiqarumalaurmat quttiktumi italimi, kisianili attanga salluinnaujarmat ammalu imminik tunisijumainnaqtuni, sulijurililaurmagu qimaiqullugu uvannik. Tallimanik quttinnilinnik ilinniariaqattalauqsimagama, aksururnaqtukkuunginnaqattaqtunga suraksimanira pijjutigillugu. Tusagaksaujuq inuuninganut nukakuluk tikilaurmat ullunginni. Quviasuktuinnauvut, kisiani mamianaq taikaniksainnaq qialauqpunga quviasukhlunga amma aanniallunga. Immaqa tamanna pijjutigillugu ilisaijujuq uvannik saqqijaaqtittimmat matuiqsilaunngikkaluaqtillugu qaujisaqtaunirmut. Taiksumani arraagumi kanatami aaqqiksilaurmata pinnguarvimmik ammalu tamarmikkasak piqatigijakka parnaksimalaurmata isirunnautinut qaujisaqtaunirmut. Uvannut piviksaqalaunngilat: akkait tukisititaulauqput nanuit kisiani ilinniariaqattalaurmata taimaittumut ilinniarvingmut. Taimali, pinnguarvik isulilauqtillugu, atausiq misinamuuriaqalilauqtuq taikkununga pinnguaqtinut. Angajuqqaakka isumajariaqalaurmatik kiinaujanik tujuinirmik uqalimaagarnut, akiliigajalaunngimmata. Qianginnalaurama kajusitittijumalaurama ilinniarninnik. Taimali piviqaqtittilauqput uvannik atiliuqataujunnaqullunga arraaguunnik marruunnik, piunngittummariujuq qitiani ilinniarvimmi arraaguunnik marruunnik. Ajuqsarniqpaaq taikunngalauqpuq, qanutuinnaq angilauqpunga. Utiqtaraujaqtunga, ullaakkut unnusaknullu ilinniariaqattalaurama. Ilinniarvik ajjigiinngittuutiulauqpuq: ninngaumaniqpaangujut angutiit aggaminik qummuaktittilauqput tukimuaktittijimut ilinniaqtittilauqtumut naasausirinirmik, nalunaiqsittialaurmijuq italimiut amma uiviit ilisaijinginnut. Niviaqsianut, iglumi piliriaksanut amma isumagijaujunut piruqsiivilirinirmut angutinut aktuqtaulauqput. Imaillariktuq, kisutuinnaq ilitaulaunngilaq. Kiinaujaliurnira piujummariulauqpuq kannusukhlunga amma ilittijunnaqsillunga.

Ilinniarnaq isulilauqtinnagu, ilisaijiit upalungajailaurmata uvattinnik tunirrusiaqtittijinut tarrijarvingmut. Takuminaqsijariaqalaurama annuraaqsimallunga sanaugarmik. Akkanga kappulataqalaurmat, naittukuluit naittukuluit pitaqalaunngimmata. Uqautigakku attanga uqalauqpuq: "ivvit qaliralik ilisilutit

kaasimik". Isumaga jagailaunngitara: nulianganut paapiuri liisaup apirijaqtulaurama irningata isiganginnik atuqtuaqtaullutik. Taimali unnukkut uqalimaarniujumi annuraaqalauqpunga quviasunnginniujumi, akurnganni amisut pattakturuiujumi amma niriunnginniujumi akkaujunut, taikani taikaniilauqpuq takunnaqtiujuni.

Kisianili taikkua arraaguuk marruuk aniguqsimaliqtuuk pijariilaurakku ilinniarvik isumainnaqtunga qaujimannginniraqtunga taimailauqsimannginnama.

Makpigaq sistu - vuusia isumagijunnaiqsivuuq uvannik

(siqiniup qaumanga)

12-ngulauqsimagama aaggiisimi anaanaga takujaqtulauqsimammat uvannik ataatannik ammalu nukakulunnik takugianngalauqsimajannik. Takullugu kiinanga mikijukulummik quvianaqsitittilauqpuq uvannik amma iqqaumavunga taissumani ullumi piuniqpaanguqataulaurmat inuusinni. Angajuqqaakka naksarumalaurmatik uvannik ilinniarvimmut utiqullunga, kisanili attanga 10-gijanganik sangutittilaurmat isumagijaujumiq: miqsuqtuqullunga ilippalliattiarlunga sanajiunirmik. Taimilauqpuq, pijumajannut. Angajuqqaakka aullalaurmatik ammalu sisilimiilauqtunga silairrijaaqtitut. Taimannanit sailigunniilauqpunga qianginnalauqpungalu kanngunaqtukkut. Akkakka uqalaurmata uvanga nalligigajalaunngitanga, piruqsailauqtuq uvannik panititut (paniga taimaatsainnaq aannianiqarajalauqtuq). Attanga ulluq atausiq piuniqpaangulauqtuq miqsuqtittiavaulaangujumik kanatami, anaanaga ililauqsimalluni, apirilluni uvannik iqqanaijaqtitaalaurmangaq uvannik. Miqsuqti kiulauqtuq 8-nik niviasiaqariirniraqtuni ammalu amisururiaqtittijunnalaunngimmat. Qautuarmat attanga manniminik naksalaurmat sulijurinasuaqtuniuk ammalu uqautilluniuk: - qimirruvakkama taqqiup iluani, ilangat ilinniasinnaaqtuq immaqa turinmut anilluni ammalu qangiarnut inigijaulluni suli -. Kinguvanngittuq, taqqiq atausiq aniguqtillogu attaga qaujisarvimmuuqtilaurmanga. Makkuktuq arnaq, mitamik

nappanganiglu ungataanuulaunngittuq, tunngasuktittilauqpuq uvannik: - uukii, ilingnik tigusiniaqpunga aannirnaravit, isumavunga uvannut qaijumaniqsaugavit, nunamiinngingaarlutit attait -. Tammalaunngittuq taimanna isumalluni. Qautuarmat 8-nguliqtillunga nalunaiqsilauqpunga. "qaujisarvik qungasiruliqpallialiqaqpuq," uqalauqpuq - taimali natirmi qummuaktittiniaqputit -. Unikkaaq tipiqalilaurmat uvannik. Salummaqsaiqattalilauqsimagama pijunnarniqarama. Mikijukuluulauqsimagama, 12-ngulauqsimagama, kisiani takuksautittilauqsimagama 8-nik.

Qaujimalaunnginnama qanuq natirmik uasariaksaq: nunami ujaraulaurmat ammalu nunami, taikani taimaittuqaqtillugu, attanga uasalauqsimanngitanga niriquanagu. Pinasuattiarasualauraluaqtunga, kisianili miqsuqti tunisilaurmat uvannik qimmirmik uasattialaunnginnama. 9-ngutillugit tikilauqput iqqanaijaqtinut amma pijumaniqaliqtutik nutaamik pijjutiujumik (qiturngaq). Takunnalaurmata uvannik nalligusunnikkut. Ikpigilaurakkit uqausingit ammalu katakhlunga siqinirmit qaujimananga pimmaruuninginnik inuusiup. Qakutikkut iqqanaijaaksanik tunisiqattalaurmata miqsuqtiullunga, quviagilaunngitakka, quviasuinnalaurmata ilinniarunnaunnginnakkit. Ullukut piujumik pitaqalaurmat: qulaani utiriaqarunniiqtunga nunamut nirilaurama nipiqaanngillunga angirranni, siammaqtirillunga sinivvimmik saami, imigaq, aliguq imiq ammalu nirijjuti. Nainaarlugu, niriluni sanngijumik palaugaarmik ammalu siisimik aaqqiksurasualauqtara saatitut inutuinnait. Nirilauqtilluta sanillirnut 9-nik arraagunik angijukhliullunga miqsuqtiullungalu. Ikajulauqtuq matuiqsilluni ijinnik saangani tukisiumannginnirnut. Anaananga inuuqatigilauqtanga, najanga timmiaqaqtuni niuqaqtuni ammalu asianik nalunaikkutaqaqtuni.

Ilaannikkut qaiqujauvalaurama niriqujaullunga niqimik. Miqsuqti apirilaurmanga ikajuqullugu miqsugaliuqullugu surusirnut annuraanut. Numaasulilauqpunga qimallugulu iqqanaijaara avvulluanga. Asiagut siurarmik tigusilaurmijunga

majurautikkut. Uqalauqput: “kina iiva sikuqaqpa? Si pilia u muapu? Isuani tukisilauqput uvannik isumagijunnaiqsillutillu.

Ilaannikkut qummuaqattalaurama aantunian qiturngaqanngittunut angirrarijaujumi pinnguaqatiqariaqtuqtunga qiturngaqanngittunik. Tusugigalaalauqpakka ullungit aaqqiksimattialaurmata. Nirivalauqput saami aaqqiksimattiainnaqtutik, pinngualiqututillu amma kingulliqpaami aaqqittausimajuni tunisivalauqput guutiup tuksiarnirijanganut. Isumalauqpunga: - quvianaqpuq, angajuqqaaqarunniirmata kisianili inuuqatiqattiaqpakput maligalirijinik, angajuqqaaqaqtillunga kisiani akkakka akkakka inuuqatigijariaqaqpakkakkit -. Qaujimaniqanngitillugit, apiqsuqtauttailimaqullunga, qakutikkut nanisijaqtulauqpunga ataatannik attannik nunaqaqtumik nunaliit nunanganni. Apirilaurakku kiinaujanik titiqqamik tujuiqullugu jianturimut, tuksiraqtunga naksaqullugu uvannik.

Nuvipirimi arraagutamaat saant juugu takujagaqarvinganut takujaqtuqtitaulauqpunga piana vignami. Tavvani iniujumi ataatagijaujut anaanattiangit aaqqiksilauqput niqimik aaqqiksuillutik amma uuttisimajunik niqinik niuviaksauvaktunik imigattiavangmik vainimik. Uvannut piviksaulauqpuq katinngaqatiqariaksaq ataatagijaujunik ilaminik, quviagijaqarlutit niqittiavangmik amma imirlutit amialigarmik sanaugarmik, takulugit niuvirviujut niuviaksaqarlutit palaugaarmik, qaummaqputinik, palaugaaksanik, tisamangannik amma pampailimik.

Qautuarmat suli paatia viksiamuulauqpugut nirivijjuariaqturluta saantugu, tuksiarniujuq, mikijukuluk niuvirvik amma kinguniagut suli niuvirvimmi ittuit anaanatsiarijaujunut tunisivalauqtunut uvannut niqimik, palaugaarmik amma niqimik, tamanna puuqqaqtaulluni aligurmut matusimajumut Anauligaaqtuq iluani.

Quviasuvviulauqtinnagu misinamuulauqpugut ullunut pingasunut. Sinilauqpugut ilattinnit. Quviananngiarjulauqtuq uvannut: uqautilauqtangit akkangit tilligailaurmata manninik niurrutiqaqpaktumik. Ililauqsimagama katitisimik

tilligaujariaqanngittumik. Panigillugu unnukkut angutimut sanannguagaliulauqtumut. Akkangit nalunaiqsittiaqullugit kiinaujanik tunisilaurmata uvannut niuvirunnaqullugit. Taikani saasturanjiami sanajunnalaurama nalliuniqsiurnirmik. Aviktursimajuni asparagus ammalu qitummaksaijjujuq illuralaamik saqqittilauqtunga. Unnukkut quviagilauqpara marruuk qaummaqputiik sanajausimajut vaalnat qaaliqsuqtaullutik uqsualummut ammalu savirajarmut saniani surusiup jiisusiup. Akkangaluunniit misiul qujalilauqpuq isumagijaujumik amma tunisijumalluni uvannut: "Ntuaia, marruungnik tingmianik ajauqsivakpuq intiami", amma attanga illingata ataanut tigusijaqtulauqpuq sapujjausimavigivaktaminik.

Nuqqarama sinigiaqtuqtunga nuvarami inutuullunga, quviasuvvimmi nuvinami sanillira aantunitamik piqatiqalauqpunga 5-mi ullaakut tuksiarvingani anansiata. Tuksiarviup ataani tuksiaqti tunisilauqtuq akiliqsuqtaullutik iksivautanik. Angirrattinnit tigulauqtavut. Utiratta pulaarialauqpugut kalampiami, sanajimmariup uasaqtinga, pilirianguvagiiqtumi ullaakut pigialisaaqtillogu ataani. Taiksumani imiqtariaqtuqsimaliriilaurmat san vuraansisku kuunganut tisamangannik, tatatirilluni qijummik qattaujarmik. Uqalauqpuq: "kaasi, utaqqigit uvani, takuniaqpunga angutiit niritittilaurmangaata palaugaanik unnuk, taimaimmijuttauq ullaarummitarniq". Utikasalauqtuq inuqarani. Qaiqujilaurama aantunitamik majuraqullugu ikittilunilu savirajarmik. Kiurulaina nanisigama nirijaksamik niqiliurviliialauqpunga sanngijumik palaugaarmik imiqtungalu imirmik "pampaiulumi". 8-mut tikittugu nuqqalauqpugut manniliurviliuriaqtuqtuta, tavvauvutiilauqpugut: qaujisarviliialauqpunga, aantunita illunganut ikajuriaqtuqtunga anaanaujuq panituulluni 8-nik nukaqaqtuni.

Nuvaramituinnaq nunaliujaalilaurama. Nanisigama itturmik turi salummaqsailauqpunga imigarmik tunisillunilu "sinamut" (tipinga). Niuvirialaurama kigutisiurutimik. Niuvilaurmijunga pijaijjutimik pijaiqullugu qaujigama akkakka katinniarakkit. Atulauqtunga purutalkumik kiinamut paurmik.

Aittaani: ulluq atausiq qimalaurakku kiinangagut ammalu akaunngiliurutigijakka atulauqtakka, pattaktuqattalauqtakka ammalu aanniqtiriqattarnira. "nani nanisilauqpit kiinaujanik taissumunga puijmut?". Ammalu uvanga: "takunngilatit palaugaanguninganik?". Taimaitillugu, sanillingit nuulauqput asianut sanilliuqumut. Ulluq atausiq qaiqujilaurmata takurannaagtittijaqtuqujauullunga. "kiinaujaqanngilanga..." uqalauqpunga. Atuqtuaqtitaulauqput. Unnusakut umiarjuakut takujaqtuqtittivakpuq qaujisarvingmi quviasuktittinasuaqhlutik takuksautittinirmik: manniit taikani qunngiaqtittivingmi, nutaqqat qimuksirni, tingmiat, qungasiruliit, takujaulauqsimanngittut. Kisianili 8-nik maijanik pijariaqalaurama.

Ulluit amisuunngittut aniguqtillugit, kasturanjiamuuqtillunga, san saalvatumi katilaurakku anaananga ilinniarvingmi piliriqatigijama puuksamik tatattumik piruqtuvinirnik niuviqpaktunik piruqsiiqumut. Apirilaurmanga utirunnarmangaarma nunamut (isumagijaqarnirnut taiksumani kanngunarasualaurmat taikunga sikumut puurmik atuqtuni!). Angilauqpunga, isumagillugu kiinaujanik nuattiniq tipinganut. Kisianili, aksuruqsimammat illumini, tunisivammat uvannik tisamanik mialigait niqinginnik. Isumaga jagaivanngilara. Liaramik pilaurama niurrutiqaqtunga qitinganik takunnagaksaliuqtimut. Sanalaurama paippaamik piinakimik niuqaqtutik ammalu taliik nuutaullutik qungasirurmut. Ilangit surusiit niuvilaurmata qassigalangnik sansnik. Asia isumagijaujuq: iggaat surusirnut sukkuujunut. Qinilaurama saqqijaattiaqtunik amiaqaqtunik nattirajannik saangani niuvirviup. Sukaqaluaqtunut paippaanut nakatirivakkama savirajarmik ammalu utiqtittijunnaqtunga asinginnik sansnik. Taqqiik marruuk aniguqtillugit utiqtittijunnalauqpunga 8-nik maligarnik.

Ittunga innaruqsimaliraluaqtillugu, puvalunniq ammalu quiqsukuujinnaqtuq saqqilauqsimajanga tallimanik ukiuqaliqtillugu, imminik pavvisagasualauqtuq nunami, paninga pulaarialauqsimanngimmat. Taqqiik marruuk aujaq qanuilaunngilaq paninga - maligalirinirmut misinamiutaq tikimmat:

salummaqsailauqpuq salummaqsaijjutimik iglumilu salummaqsailuni kisulimaanik nuappalliajunik arraagumi.

Katigattigu uqalauqpuq uvannut: - attait kanngunarmat, innarmik aksururnaqtukkuuqtittijunnangilatit qupirrisimaniujumi -. Unnukkut unikkaariaqtulaurama, kisianili attanga qaqaqsilaurmat najanganik - maliganganik: - nunaliummat, isumajunnarmat namminiq kisumik pijumammangaaq -. Kiullungalu: "sulijuq, takulaurakku salummaqsaininga: uasailauqtuq qupirruarjungmik qupirruarjungmik utiqtumilu qilliqtumik". Maannaujuq quviasugunniiqtittilauqpuq uvannik pijjutigillugit tamakkua uqariaqalaunngimmata amma quviasulaunngilanga.

Ulluq atausiq ittura kiinaujanik tunisilaurmat uvannut ammalu niuvilauqtunga inngiusirnik uqalimaagarnik niviaqsianut qaujisarvimmi. Akunikallak ijiqsijunnalauqpunga, kisiani unnukkut piviksaqalaunnginnama amma akkaga ququalilauqpuq: - taakkua piunngittut puijiit, maannali sannginiqaliravit -. Taimaittunik uqausirnik kiinanganut tigusilauqtara taimailauqtinnagu. Saangani akiraqturnirijara takugunniilaurmatigut, piiqsilluni qungasirunganik qaliriingita ammalu uvannik aanniqsililauqtuq aanniqtirilluni. 13-paluulaurama ammalu taimaittutuulaurmat nuliaminut: - qaujimalaurama arnaq quttiniqsamut italimi pigiasuungummat, qangiarnik nunarjuarmut maliktiulluni ammalu aullaqatigilluniuk angajuqqaanginnut -. Taiksumani quviasulilaurama, puigulaurmijunga qattaujarnik pisimajannik, taimali iksivalilauqpunga quviasugutitut. Taaqtualuk katappallialilaurmat, isumalaurama, unnuakktut tikippalliatillugit napaaqtuit aggungit ammalu nillasuktukuluk anuri kuummut utiqsimalluni.

Tunnngaviqalauqpunga niqimik siniliqtungalu takunnaqtunga siqinirmik. Sinnattuumalaurama, sinnattuumallunga amiaqaqtunik. Anuraaluarnira kiinannik qungasirulilauqpuq. Ijikka matuilauqpakka ammalu nalligillugu tainna

quviaginngitara ammalu qaujililauqtunga sivulliqaami tapaiqtunga qaumatitaulluni kisiani siqiniup qaumanganut. Imminik qimailaurama qimattaunirmik, sinnattuumakkannilauqpunga. Quvianarniq suurlu nalunaqtuq imaq isilaurmat timmikaaqtumut mikiluarninni. Surusiulaunnginnama. Isigakka nunguppallialilaurmata, pisulaurmata kuup qaangani, kisianili timilimaakka, ammalu tarniq, ilinngalilaurmata kisulimaanik quviananngittunik ammalu mamaqtuujaagtunik. Kisianili nalunaiqsivunga sinikainnalaurmat unnukkut ammalu nanilauqsimanngitara. Immaqa taimaimmat suli iqqaumavara. Aggakka tuikkut iluanuulilauqput, attanga aantunia tikilauqpuq amma nangminiq iliqqusingagut, taimaikallakhluni uvannik aanniqsilluni: "angirralauqta. tikisimalirutta, aggak qungasirulirniaraviuk akkanganut uqautilugulu - vuusia isumagijunnaiqsivuuq uvannik -". Taimailauqpuq.

Unnukkut utilauqpunga quaqsaaqtunga, unnukkut sinigunnaililauqpunga ikarragasannik utaqqillunga ullurmik. Siniliruma qaujimananga imminik, taimaikallalauqpunga uqaalaviuniarlunga uvvaluunniit isumamut katinngalunga, tamanna quaqsarnaqtummariulauqpuq aannirnaqtunilu napaaqtumik tunisilaunngilanga. Ijikka matuingattialauqput qimirrunakhlugit taikkua siqiniujut unnuakktu akinnarmiutait saqqilaurmata amma, sannginiqanngihlunga kisutuinnarmik, qialauqpunga qiallungalu. Kisianili qianiulaunngittuq, asianik takujunnalaunngitannik. Qautuarmat qaujisarvimmuulaunngilanga timiga paippaatitut takunnalaurmat, amisualuit tatalaurmata aanniqsimallutik. Utilauqsimagama pinasuarusiq atausiq aniguqtillogu nalunaikkutait nunguppallialiqtillugit.

Makpigaq sitimu - imilia

Naatsiingujalaarniami unnusakkut qiturngaqanngittunut tujurmivimmuulauqpunga piqannarijaralu: maligaliriji nalunaiqsilauqpuq tusaruminaqtumik quvianaqtumik. Quvianaqummariuvuq ikarraq quviasunnikkut. Ulluq atausiq uqautilaurmatigut misinami ajuriqsuijirjuaq tikinniarniraqtuniuk aktuupami nalunaiqtauqullugu.

- aggatit qummuatillugit kina tuksiarumavangmangaat taimaimmat tusaumaqatigivara tuksiaqtimut salvatu apatisamut. Ulluit amisuunngittut aniguqtillugit uqautilauqpara jisimut. Kanngusulaurmat: qiniriaqalauravit guutimik. Paninga titiqqaniaqtiup, mis riina, makkuktuq ilisaiji. Qanuq apirijunnaqpitigut? Qautuarmat illunganuulauqpugut angiqtunilu. Aktuupa 9, 1948-mi unnusakkut piqannarijakka tuksiarviliaqatigilauqpakka. Qautuarmat anaanaup illunganuulauqpunga ullaakkut, savirajammik nuviqsagarmik uummatimigut nuviqsagarmik tunisilauqpunga. Quviasulilauqpunga. 11-ngulluta tuksiarialauqpugut. Ajuriqsuijirjuaq tikilauqpuq quviasuutiqalilauqpuq tuksiarvingmi tuksiarniujumik. Akunngani namminiq tukiliaqtilauqpavut qitiani nivingata ammalu nalunaiqsilluni uvattinnik. Taimali taikkua akkangit kaapituqtittilaunngimmata. Tunngasuktittituinnalauqput tailluniuk "akaugituinnarniraqtuniuk".

Iqqaumajunga surusiulluta utiratta kasturaniami tikilauqtinnata nunalimmut tuksiarvittaqaqalaurmat turaangajumik sapujjijimut. Sisi nuqqakainnalauqpuq

uqaqtunilu nipiqaqtuni "anaanait, anaanait...". Tuksiarniusugilaurakku. Innaulirama tukisilauqpunga anaanaminik tuqungajumik taisilaurmat, iluviulluni qulaanittiaq tuksiarviup. Pulaarialauqsimannginnama iluvirmut pillugu jisi nirijaqtulaunngimmarittuq saintsnik. Qaujimalaurama taiksumani inuit niuvilaurmata nunararnik mis signurinumik tajjaujumi "vusatiul" ammalu tuksiariaqtukasaktutik sanannguagarmuulaurmata iluvinganik nalligijangita. Tuksiralauqsimagama jisimut: "summat pulaariaqattanngilagut anaanavit iluvinganuttauq?".

Kiulauqtuq mamianniarniraqtuni. - atuutiqanngilaq qaiqujiluni "anaanik - anaanaujunik" naksarumanngikkuvigit allaat nunararnik. - taakkununga uqausirnut nuukasakput. Vusatiumuulauqpugut niuviriaqtuqtuta kurisaniminik. Ullungani saintiujut uqaalavigilauqpakka ittunga turi malittittugit iluvinganik "anaanaujut", uvannut aupajaaqtumik anaanatsiarijaujumut. Tainna iluvik sanajaukkanniriaqalaurmat maannaruluulauqtuq pijjutigillugu unataqtuqaqtillugu qaaqtittijjutituaq katalaurmat iluvirmut surailaurmat.

Upigusukkaluaruma saalaksakkannilaurama, isumagijakka angajuqqaannut ullukkut unnukkullu. Imminik nuqqangatittinasualauqsimagama qaujisarvimmiitillunga. Miqsuralilauqsimagama: aqqiksuilauqsimagama najjijunik talirnut, pullanga pullanga pullanga. Savirajak uunaqtillugu, angijualuit niviaqsiat takilligiaqtittilauqput puuksanik puuqqaillutik annuraanik. Quaqsarnaqtumiititauqullugu atuqtaulauqpuq sinaanganut pimpini miqsuqtauningata marruuk vitusiup akunningani. Niuvirialaurakkit ataatanik niurrutiqaqattalauqtunik qukiutinik. Titiraqsimalaurmata savirajammut savirajammut. Ilaannikkut tigumialiqpakkama tigumiaqtannik... taimaikkaluaqtillugu mis uulaantu akiliqsuqtaulluni nakatiqtaulauqpuq angijuttiuniqsanut niviaqsianut. Ungasiktumi iksivalaurama kisiani siutiga tukisinasualaurakku ilinniarutigilauqtannik. Akkangit uqalauqtillugit vaantinamuurniarniraqtuta nanisijaqturluta "kajungiqsainirmik" amma

"takuksautittinirmik", taikkua nuvaramuuramik pimmaruujunik kamisananik siniqatiqalauqput uvattinnik. Taimali kaman apirilauqtillugu jisimik "qanutigi ukiuqaqpit?" Ammalu sisi: - ijinnik takunnarunnarniaqpunga, qaujimalauqpunga - (takunnagakkit kinguniqanaarivakka, iqqaumanngilanga).

Ittunga tuari niuvirialaurama uujaujarmik, qaujisariaqtuqtunga pijunnarnirijannik puuqqailaurama nivingataamik. Ullunga aullarniujuq vaantinamut tikilauqpuq (ikarranut marruungnut pisungniq). Iqqummalauratta 4-mi, quaqsaaqtittijumalaurama jisimik qungasirunnik ilisilluni. Qanittummariulaurmat pisugunnailillunga. Takugamik sanasimajannik uqalilauqput: - piruqsalauqpugut maannalu piuliqpallialirmat nanuq. Kanngusuliqtittivammatt uvattinnik. Ammalu iniqtilauqpara: "tamanna pijumaniqannginniq, pijumaguviuk taimainngilaq, taimainngippat, tunisiniarmijutit!" Kisiani uummatinni isumalauqpunga "qanuq pisuqattarmangaarma taimanna mikijumik silamiutamik...". Kisianili, tikilauqpugut tikivviginiqatarnut. Tainna qamutaujaq apirilaurmat nami sanalaurmangaarma takuminaqtummarimmik miqqulimmik. - sa vii vila - (taimailauqtuq) jisi kiulauqpuq. - taimali miqsuriaqaliraigatta kisutuinnarmik qaivakkatta -. Sivita upigusunniq...

Ilaannikkut nunaliit takuvalaurama quviananngittunik. Imilia tusaalaunngittuq, immaqa angirraqanngittuq. Qautamaakasak aqputimik aqquusaqattalaurmat nunagilauqtannik. Katisinniruni kinatuinnarmik, aggaminik qaninganut naksalauqtuq. Ilaannikkut inuit niritittivalauqput niaquujarmik, kisanili taikkua siisimik tunisivalauqput ijiqsillutillu takujumallutik qanuiliurniujumik: arnaq iksivalauqpuq matuup qaangani amma niaqunga aanniqtittuniuk akinnarmut. Ulluq atausiq niuvirviliaqtunga tusalaurama nipinganik aantuniu, tautunngittuq. Taikannat tuksiarvingmit, qulaaniittuq nunarjuap, tusaqtittilauqpuq taikkua saatins tikisimalirninginnik. Qattiinnakulunnik liiramik ittuup qaanganik sivumuakpallialauqtumik iqalulirijimut niuviriaqtunga marruunnik hitunik. Qulaani ikuallaktillugu igaup ikuallaktirijjutinganut, uutilauqpakka saatins ammalu

sukaqaqtumut paippaamut ilillugit. Takugakku imilia atuqtillugu, tunilauqtara. Takunnalauqpuq tapaiqtuni amma qunganniraqtuni qujalilluni uvannik. Takulauqtara iksivatillugu taimaigajuktumi, niaqunga avajulualauqngittuq akinnarmut, kisianili tigumiaqtaminik qaninganut tigumialauqtuq. Taiksumani nirilaunnginnama: salummaqsariaqalaurakku iganga taikanngat niqimik amiakkunginnik pigiaqtitakka tukisiumaqunagit akkannik.

Taiksumani aqcutimut, aanjila irningalu ninu aqquasaalauqtuq qulaani, timimigut ajurutilik pisuktuq kisiani uqallalauqtuq timikkut. Puuqqaivimmuulauqput qajurujummik qiturngaqanngittunut angirrarijaujumi. Ulluq atausiq niinu inutuulaurmat puuksaminik, marruuk nukappiak angirranni qimaallutik. Qarliminik nusugunnalaunngimmat. Ataani annuraaqalaunngimmat. Kannusuktunga taununnalaurama matusijaqtuqtunga. Sivulliqaami takulauqsimagama nuliaqanngittumik. Akkangit qaujimanniqaata, quvianarajalaunngittuq.

Ilanganni amisuni titiqqani naksiujjausimajuni angajuqqaannut nalunaiqsilaurama siqinngujarmik. Qaujimallunga misis agustiina tumutusulaaminngaalaurmat, takujaqtulaurakku. Takutuaraminga iqiasulaurmat uvannik ammalu tunisilluni puuqqaqsimajumik aullaqtitauulluni. Matuilauqpara quaqsaaqtungalu nanisilaurama kajurmit mam miqqulimmik qungasiruqaqtumik tigumiagarmik, nasarmik ammalu puuksamik siqinngujarmik. Quviasulauqpunga tainna arnaq aaqqiksuitillugu talirnut. Imigarmik tunisilaurmat uvannut utiqullunga angirraujjilungalu. Qautuarmat akkait nuvaramut tikimmata uqalaurmata miqqulinnik aturuma sivuuranirmik tigusilaurmata: kinatuinnaq nunarjuarmi taimaittumik pitaqalaunngimmat. Upigusuttiarlunga ililauqtara. Utiqtilauqpara aggaga nalunaiqsinasuaqtunga siqinngujarmik kikkulimaanut. Tunisigajulaurakku qungasirurmik, taimaimmat qilamikuluk avilauqpuq. Kasturaanjiamuurama katilaurama innatuqarmik isumaliqtumik uvannik. Piunngittumik takunnarumananga takunnalaurama maannaujuq aaqqigiaqtaujunnangittumik siqumisimajumik siqinngujarmik ammalu uqalauqtunga puiguqsimaniraqtugu. -

qujannamiik iliksi -. Tunngasuktittilaurmata uvannik ammalu kajusitittillutik ingirranirijannik.

Takunnaqtugit piqannarijakka mikijuulaurama salumallungalu, tamarmik "pivalliatitaulauqput". Titiqqami anaanaujuq apirilaurmat jisimik "aaqqiksuqtausimammangaarma" najaga aupajaaqtumik. Kisianili uqausiqariaksaq tamakkuninga taimaigiaqalaunngimmat. Qujanaaqsilaurmat qaujimanilimaannik inuusiup miksaanut. Ripiul taimainginnasuungugama uqautivalauqtara "makkuktuq arnaunnginnama pijjutigillugu sulinnginnama". Ammalu taanna: - qanuq uqaqpit? Kajusitinginnaqsimavattigit. Unnuangani sinilaurama kasturaniami ammalu quviasugunniilauqtunga. Nillasuktummariulauqpunga. Isumallunga isulinniugianga tuksialauqpunga, qiallunga amma taaqtumi saqqilauqpunga quiqsukatagumallunga. Ammalu taakkua: "nikuvikkanniruvit, tigusilutit!". Immaqa maatana tiul tintari sapujjilaurmat uvannik. Utilauqpunga illirmut siniliqtungalu. Qautuarmat qaujisarvingmi nuvarami, mis asunta takulaurmat uvannik qaumannginniqaulluni taimaigajukkami. Niritittijujuq naksaraimmat ullaatamaat kaapititut ammalu immuksiugarnik uuttisimajunik niqinik, tunisilaurmijuq uvannut.

Makpigaq 8-gijanga - qangatasuuq quiqsurniq

Taimali nuvarami inuusira asijjiqtuujaalaurmat: immaqa nanisijaqtulaurama itturmik turimik ammalu tainna uqaqatigittialauqtara nuqqangatitaunanga unnusalimaaq. Unikkaalaurmat uvannut amisunik inuusinganik ammalu qanuq pitaqarninga pijariatulauqsimmangaaq. Ammalu, nuvarami nunaqalaurama upagutijunnalaurama pimmaruujunik qanuiliurniujunik kanatami. Piluaqtumik, uppirnilirinirmut qanuiliurniujut, tuksiarniujut, paaptitauniujut, nalunaiqtauniujut, kisianili kisutuinnarnik katititauniujut, quviagilauqpakka. Taimali katititauniujut quviasuutaulauqput unnukkut, qiniinnapalulauqpunga piqannarijaminik tuksiarvingani san nikulami.

Unnuangani takulaurama nuliaksamik qakuqtamik annuraaqsimalluni ataatananut. Kaantita aputititut, nutaralaangujaalaurmat, taimaimmat piujummariulauqpuq! Kaamilina nuliaqalauqtuq vilippumik. Nalunaiqsilauqpunga imminik amma sinnaktuumallunga matuingajunik ijinik: "kina qaujimava, qangatuinnaq akturunnaurmiarattauq...".

Taiksumani kamaqtunik ippinniaqattalauqsimagama, nutaanik ammalu kamaqtunik silami, uqausiaqattalauqsimagama. Taqaiqsilaurama utaqqillungalu qanuiliurniuniaqtumik. Ammalu tamanna kinguvariaqtittilaunngittuq. Qulaaniittuq titiqqaniarvik kajusigajummat. Ulluq atausiq juuni taqqingani tusaqpakkama nipinganik: "iglursiq, titiqqausiaqaqpuq". Titiqqaq tigulauqtara, saqqilauqtuq... tumutusuala! Anaanaga titiralauqtuq najaminut.

Kajurujulikallalaurama surattikasaktillugu uqalimaaqtugulu, tusagaksaqtaqalaurmat utaqqisimagama inuusilimaamik: sitipiri 12-mi anaanaga sisilimut tikiqattalaurmat ukiuqtaqtumuuqtittijaqtuqtuni uvannik! Maannaujuq makkuktungulilauqsimagama, sivuniksara utaqqilaurmat uvannik nanisijariaqalilaurama iqqanaijaaksamik. Qaujimallunga qanuq attaga qanuiliurajarmangaaq, ujjisuttiarluni ijiqsilaurmat titiqqamik ataani puuksaup iluliqaqtumik tariurmik quangujunik: jisi uqalimaaqattarniqpat uvannik piunngittumik... ilaannikkut akkanga misiuriu taimainngitillugu Haamlakkut niuvirvilialauqput nuvarami. Ilaannikkut katingalauqpuq jisimik amma quaqsaaqtittilluni uqalauqpuq: "akuniuliqtuq anaanait titirannginningani, qanuittuqarniaqpuq taassumunga...". Kappiasulauqpunga titiqqakkanniq saqqilaurmat nalunaiqsijjutinik. Taimali, ulluq atausiq tikilaurmat, kisanili quvianaqpuq sisilimut aullarnirilauqtanganut. Aujaq uvannut sukkaittumik qimaktaulaurmat, utaqqijunnaililaurama taikkua qungasiruit utaqqijut isulinniarninginnik. Piliriangujuq ikajulauqpuq uvannik isumaksaqsiurunnailllunga amma piviksamik tunisijunnaqullunga aviksisimallunga anaanama tikinnirilauqtanganik. Nirivijjuarniujumi aaggiisimi inulimaat nalunaiqsijumalauqput takuminarnirijaminik amma qaujisarvingmi pijaksaqainnaujalauqput, taimaigajunnginniqaullutik: amisut arnait takuksautittijumalauqput nutaamik annuraamik. Aaggiisi 13-mi turaangatitlauqpuq iqqanaijaqtinut miqsurunnaqtunut annuraaminik.

Apirilaurakku jisi niuviqullugu annuraamik piqannarijarnut. Angilauqtuq niruaqtunilu qakuqtamik amialimmik tungujuqtumik titiqtugarmik. Qaujisarvik qaujisarvingmi nakatirilauqpuq uvannut amma tilisilluni innatuqarmik iqqanaijaqtimik ikajuqullugu miqsuqullugu. Quviasuqatigiinniup ullungani nutaamik annuraaqalaurama kikkulimaatitut.

Qaujimaniqtaqalaurmijuq vaantinamiutait. Ilangat takulaurmat qaujimajauttiaqtumik qungasirurmik. Naksalauqpuq sanaugarmik amma apirilluni jisimik: "qangiarijait puuqqajariaqarmat uvannik annuraamik, piujummariuvuq!". Qanuqtuurutigilauqtakka. Iqqaumalaurama uuttuutimik mis asunta puuqqalauqtanganik niuviqpattunut. Apirilaurama nakatirinasuaqtunga uutturasuaqtugulu. "uukii, annuraaq uqumaittukuluungmat, naammaktuq ukiaksaamut. tikinniaqpunga sitipiri 20-mi."

Taimaitillugu kaamilina, qaujisarvingmi niviaqsiaq, qaiqujilauqpuq piqannarijalimaaminik katititauninganut, quviasuutiqalauqpuq sitipirimi unnukkut tuksiarvingmi. Angiqtausimallunga jisimut quviasuutiqariaqtulauqpunga. Ilagijauulluni qaiqujausimajunut arnaqtaqalaurmijuq tumutusulamiutaq tusaqtittilauqtuq aullarniarniraqtuni uvannut: "kunsitina, ullungit naasaqtausimajut nuvarami. anaanait ilinnik tikilaarniaqtuq".

Nirilauqtillunga angirralauqpunga quviasuktunga. Ulluit aniguqpalliatillugit ammalu tintari quviasuutiqarniq sitipiri 8-mi tikilaurmat, taiksumani arraagumi akunimmarik ingirraniujuq viamaramut aksururnaqtuujaalaunngimmat ammalu isuqanngittuujaalaunngimmat sivulliqaami, qangatajuujaalaurama. Taissumani kasturaniami tusaqtittilaurama jisimik ullunik qassikallangnik nuqqarniarniraqhlunga saqqittilaurama pijjutiksaqaqhlunga qaujisarvik matusimainnalaurmat ulluq 12-mut tikillugu. Nuattilauqpugut timmianik sanillittinnut nuvaramut turaalauqpugut. Nappangani takulaurama ungasiktumi anaanama milauqtuq maul aqquotingagut. Katippakka iqiasukhlugillu

sannginilimaakka mikijuni taliit. Jisi nillialilauqpuq "summat tikikallalauqpit? piiqsinasugivigit kaansitina?". "ii - anaanaujuq kiulauqpuq - ulluni pingasuni anitilluta". "pijunnangilatit, parnagiaqaqpuq annuraarmik takunnagaksaliuqtimut." Pijjutigikkannilauqtanga taikaniinginnarniq. Qaigalaanginnalauqtuq. Aksualuk aktuqsilaurama talimmik. Ugguarutituara aullarunnailigajalaurmat nanisilunilu itturmik turimik.

Unnukkut 14-ngutillugu nirilauqpugut. Jisi matuiqsilauqpuq qaninganik aaniqsirituinnarumalluni anaanannik: "qanutigi kappiasunnginniqaqtillutit piiqsitillutit, uummatiqanngilatit, aksurulualiqtippannga, najagigunniqpagit". Takulaurakku misiurilu qialluni sivulliqaami. Ataani savirajaup ammalu taimainginnaqtuni qijutitut nalunangittuq qattiinnakuluit timmikaarniujut inunnut tigujausimanginnalaurmata. Kisianili nillasuktualuulilaurama ammalu nuulauqsimananga.

Unnuangani ijiginngitara, tausantigasait isumagijakka uqaqatigivalauqtakka ammalu utaqqijunnailillunga ullaakkut. Anaananga tikisilaurmat taaksimik angutimik atiqagtitausimajumik "Cauzi i amarurmik" (amarurmik qalipaanic). Qaummaliaqtillugu nikuvilauqpugut, kingulliqaami tikiutilluta paippaanut puuksanut amma tunngasuktitaulluta akkanginnut. Aullaliraangavit, attaga iglurusirminik qialluni anilauqpuq, nujangit matuingallutik, amma imminik igittilauqpuq anaanama isiganginnut, tuksiraqhluni: "maanna tuquttiniaqpunga amma tuqunialiqputit isumakkut inuusilimaami! atii, ivvit, ivvit apirivara siiqqungagut - uqalauqpuq - arnatuinnaugama, inutuullunga amma uumajutitut kamagijaullunga uigijaunngittumut, kinatuinnarmut nagligijaunngilanga.

Nujangit suruqsimallutik ammalu marraup qaanganiittutik, nunamik tigumialauqtuq silarjualimaamut. Anaanaga tukisilaurmat najanga attanaqtumiilirmat ammalu niaqunga jagailuni, pijumalluni. Kisianili, nuulaunngilaq, imminik quviasugunniqtitillaunngilaq, tusaalaunngilaq

takunnaqtaminut, ungasiktumut takunnalauqpuq utaqqillunilu titiraqsimajangata isuanut. Attaga qaujigami anaanaga aksuruttiarmat, tuaviqtuni illurusinganut, qipiluktuni uvattinnik kingulliqaami tavvauvutiiqtuni. Aullakallalauqpuguk, utilauqpuq aturiamut, nuuttilluta takulauqpugut mikillivalliatillugu mikijukuluuliqtillugu qirniqtaq anauligaarvik nalulirutaulluni ujararnut. Immaqaa kappianaqtumiiqatigilauqsimagakku, surusiit kisiani qaujimmata, kisiani iqqaumavunga angirranganiq qimaivalliatillunga sapujjausimallunga anaanama agganganut, takugama jagainialirninganiq takunnaqtannik quviasugunniikallalaurama Nalligusunnirmuungalilauqpunga amma ippigililauqpara nalligusunniq taaksumunga (taissumani qaujimalilauqpunga taqqigasannut aqputini qialaurmat uvannut tuqungajutitut).

Taaksiup paangit matuilauqput piasa puutulamimi. Igalaakkut tunngasuttippakka takulauqtakka isuanut nunarjuap. Ingirraniquaqtillugu takunnalaurama takunnagaksamik ammalu nunarjuaq sukkaittumik takunnarunniilauqtuq, nipi qarunniilauqtugut tariuq sukkaittumik ammalu nunarjuaq. Maannaujuq nuvaramik ungasiktummariulilauqpunga, nalunanngittuq! Isumagijakka isumanniilaurmata ammalu taikkua kamagijunnalaunnginakkitt, taimali quviasuliquqtilauqpakka anaanaga quviasuktittimmat uvannik ujjisquqjilluni tikisimalirniiraqtunga. Taimali quviagittialaurakku tainna nunarjuaq akunimmarik quviasugunniilaurama pijjutigillugu tainna quviananngittuq inuusirilauqtara. Taikani nuqqangavimmi nalulirutaulaurmat, amisut uvattitut aullalaurmata ukiuqtaqtumut paippaanik puuksaqaqtutik asinginnillu puuksanik.

Anuri tariurmit ikpigilauqparalu tariuq qaumajuq qanirnut. Ikpigittialauqtara sivulliqaami. Utaqqilauqpugut nunasiutimik ikarraup avvanganut. Uvannut nutaangulaurmat aniqsaaqturniq. Inuit inngiqattalauqput inngiusirmik nipiqaqtumi "ilisaiji, uqautilugu manniq uvvaluunniit qimmiq inuulaurmangaaq sivuniani". Kikkulimaat utilauqput qikarnautillugu nunarjuarmi. Tikilaurama misinamut takulaurama nunasiutinik umiarjuakkut tapairnaqtumik. Sitipiri qitianiilauqtuq

ammalu tungujuqtumi silami qulaani qilamikuluk tausantigasait ijailauqtut. Qangataniqaqtillugit sinnattuumagijannik sanalauqput: utittasinnaliqtunga ilakkalu. Takunasualaurama guutimik qitiani taikani qaumajumi ammalu, takunngikkaluarukku, qujannamiilauqpara ilulikulunnik tarnirnik. Ikarraraqnngittut ikarrait aniguqtillugit ruummut pigiakkannilauqpugut, ikarrait asingit utaqqilauqtilluta, nunasiutikkut milanmut, asijjiqtuqakkannilaurmat nunasiutikkut tumutusulamut. Sinnattuumagilauqtara. Taikani ilinniaqtittinirmi anaanaujuq tunngasuktittilluni amisukallannik qaujimajaminik. Kikkulimaat apirilauqput nakinngaarmangaaq amma kinaummangaaq niviaqsiaq. Qaujimalaunngilat paniqakkannirianga.

Takunnalaurakkit nunait: takulaurama tasirmik angijunik ammalu qikiqtanik kamaqaqtunik, taimali qaqqait. Apirilaurama qattinik pitaqaqngimmangaaq tikimmat, qaujimallunga nunaliujuq qaqqaup qanigijaaniimmat. Tikilauqpugut tumutusulamut ullaakktut. Sila qakuqtaruluulaurmat, aqquitiit taaqtualuujaalaurmata, inuit pisulauqput nunamut takunnaqtutik, allaat annuraat taaqtualuullutik. Ataatami niriulaurmat nukara takulauqsimajannik sisilimi arraaguuk marruuk aniguqsimaliqtuuk. Qungasiruit amma iqiasungniq. Angirraratta qaujinasualaurama tainna iniujuq nunalipaujarukautiginiaqtuq. Naasailaurakkit igalaangit illuit kisiani amisuulaurmata jagailaurama naasaijuttinnik. Amisuulualaurmata igalaat, ammalu amisuuluaqtutik illuit. Quttiktummariulaurmata ijikka jagaiillutik silami.

Niaqunga uuttulauqtara. Tausantigasait apiqqutiit niaqunnut tikiutilauqput, qinuisaarunnailillutik. Ilinniaqtillugu atausirmik uqausirmik pisugunnalaunnginnama. Angirranni quaqsaakkannilauqpunga takugakkit najakka, iqqaumalauqtakka ajjinnguat kisiani. Tapairnakkanniqtuq niqiliurvik quvviqaqtuni, kuvittarvik amma gaasimut iga (nuvarami imaq angirrami taikaniilaunngimmat amma qijukktut uuttijaulluni). Unnukktut pulaarialauqpuq kamau guraasiamut paninga kaaturinalu. Sanillikka qaujimajumalaurmijut uvannik. Unnuangani ataataga tarrijariaqtittilaurmat uvannik. Piuniqpaangujuq unnukktut inuusinni

iqqaumainnarniaqtara, kingulliqpaanganut ulluq. Taimali ataataga piqatigililauqtara, nalligilauqtinnagu nalligigaviuk ataataga, taimali quviagililauqpara ammalu sivulliqpaami saputijausimajuujalilauqtunga taimaittutitut. Nainarlugu, pisuktujaalaurmat siqiniup qaangagut, milauqsimagama asianut silarjuarmi.

9-gijanga makpigaq - matunga silami

Pigialauqtinnagu sisilimi, anaanaujuq nanisijunnalaurmat uvannik miqqulimmik ammalu ulluuk marruuk aniguqtillugit iqqanaijariaqtunga. Iglumik anilauratta ullaarummitarnami: quviasuttialauqpunga taassuminga nutaangujumik.

Isirvingani tunngasuktittilaurmat uvannik makkuktumik tiultimik qungattittialauqtuq uvannik ammalu aggannik tigumiaqtuni, quvianaqtumik ammalu arnattiavammik. Tiulti uqalaurmat uvannut milanisimi "hai pila tuusa (arnaq), qaigit, tunisivakkakkit niviaqsiat uvannik iqqanaijaqatiqaqpaktut: taikani amma turiisinami. qaujimaniqattiarmata, ilinniaqtittiniaqput ilingnik iqqanaijarnirmik. akaunngiliurutitaqaqpat - taanna Ilagiaruti - kanngusunngillutit apirijariaksaq". Taimali ijkkut qilamikuluk nanisilauqpunga nutaamik iqqanaijaannik.

Ikpigittiariilaurakku ammalu taimanna asijjirniujuq inuusingani piila tuusaup sivulliqaami taqqitamaat taqqitamaat taqqitamaat taqqitamaat taqqitamaat taqqitamaat. Qaujimalualauunngilaq tamatuminga, kisanili unikkaaliangusimajunik tusaqtaujuunik angijukhliuniqsanut piqannarijanginnut nuvarami, tukisilauqpuq taimanna makkukturulaurmat. Tukisilauqpuq taimaittumik nalunaikkutarmik

pijariaqannginninganik arnaunirmut: kisulimaanut ilittisimajaminut, qaujimajaminut amma nagligijaminut turaangaliriilauqpuq. Qupirruarjuugunniilauqtuq ammalu qupirruarjuk nunguppallialilauqtuq. Ungasiktumiinngaalauqpuq amma qassikallangnik minissinik tunisilauqpuq nunarjuarmit asianut. Inutuulluni nanisilauqtuq ammalu upigittialauqtanga.

Taimaitillugu, qaujimalilaurama nutaamik iqqanaijaamik. Taimali nujait qaqqangit atuqtaulilauqput qungasirurnut. Qisingit qausilaurmata savirajaqaqtutik ammalu kingulliqaami qijummik savirajammik savirajammik savirajammik savirajammik nusuktaullutik nakituinnaq. Utilaurmat uvannut qaujisarvimmi sisilimi siqumitilauqpakka annuraat ataanut ilijauqullugit. Tamaani savirajait qimaalauqput tigumiaqtutik. Siqinniqtuqarniqpat, paniqtitaulaurmata mirnguiqsirvimmi aturiami, taimaimmat sapujjiugiqaalauqpunga manninut puasiami, tiriganiaq, mink, ramuku. Tigulirakkit takunnarumavakkama nunasiutinik ammalu inunnik inuujunniqtunik. Taimali pujurluk pujurluk qamutaujait qamutaujait taimaigumalilaurakkit tipingalu tipinga nunalipaujaup, nutaangulluni aangajaarnaqtunilu taiksumunga piruqsalauqtumut silami. Nunalipaujaq takunnalaurmat takunnaqtannik ammalu jagailaurama piviksamik. Ataataga nalunaiqsilaurmat uvannut ulluq aviktuqtausimaniraqtuniuk ikarranut taikani, taikanili kasturaniami nunaqaqtillunga qaujimatuinnaurama saqqipallianinganik ammalu siqiniup saqqipallianinganik. Ilaannikkut kamagijaqaqtillunga qisinnik, innatuqaq qulaani tikilaurmat uvannik katinngatittijaqtuqtuni. Uqallalauqpuq taikani paitmantaismi tukisilaunngilangalu tulaktarvingmi: "qanuittumik bala viula, ntua ti vignatmik (nakinngaqaqpakpit)? kuma ti sijainguguvit (qanuq atiqaqpit)?" Asijjiqpakkama. "tukisivakkama uvanga (tukisinngilatit)?" Amiq paniqtillugu, makkuktuq arnaq nakatirilauqpuq qaqqaup aaqqiksimaninganik miqsuqtinut tikisailauqtunut.

Mikijukulukkut ililauqpunga ilisinirmik qungasirurmik, aqqusaarnirmik taikanilu savirajarmik. Pijunnarnirijannut pinasuarusitamaat pagitamik

atuqattalilauqsimagama ammalu nainarlugu aaqkismattialilauqsimagama nuqqarumajunut. Anginiqsaujaalauqpunga. Qaujisarvimmi naalautitaqalaurmat: ippigittialauqpakka inngiusiit. Taimali quakkuviujut siammaksimalaunngilat kisanili makkuktuq arnaq sikuqalaurmat tatattumik sikuqaqtuni angummut aqquusaalauqtumut nunasiutikkut aqqutini nunaliujumi. Uvannulli, imirniq imittiavammik nutaangulaurmat. Qijuk - ikuallaktuq kiinaujaliurasuarnirmut igaup uqquusigiaqtittilauqpuq iglumik. Uqaalautinga pisimalaunngimmagu kisiani uqaalajariaqaliraimmat niuviqaktunut aullaqtittivalaurmat uvannik attanganik, nangminiqaqtiulluni sanajiumik kampaniumik amisukallaujunik iqqanaijaqtinik. Taakkunangat, takulaurama sivulliqaami... kisanili una asia unikkaangujuq, piviqaruma ammalu pijumaniqaruma, unikkaarniaqpagit uattiaru.

Angirranni niritlialauqpunga, unnukkut aullalauqpuq pulaariaqtuni nunalipaujaup qitianut ujarannik qulaani niuvirvinnillu igalaattiavannik. Sivataarvimmi anaanaga niuvirvilialaurama, taikani niuvirvimmi iqqanaijarunniirama qulaani. Niuvilauqsimagatta annuraamik qungasirulianguqullugu. Siuraqtaulauqtuq. Matuilauqpara unnuakktut qitianut quviasuvvimmi. Nainarlugu, quvianaqtuq inuusiq.

Quviasugutiqalauqtuq. Ilalauqpugut ilagiinik qanigijaani viglian gaalati tarrijarvingani. Sinnattuumanalauqtuq takujariaksaq mumirniujunik akurnganni qaumajunik pinnguarniujunik.

Sivataarviulaaqtumi tappaunngarama tammaqtuqalaurmat. Qialauqpunga anaanaga tunisilaunngimmat uvannut magnisia san piligurinumik. Ilangat illuarjunga maatinimiutaq tikilauqtuq. Niriqatigilutigut. Unnusakktut kamaqaqtumik ikpigusulauqpunga, quviasunnira isulinniaqtuujaalauqpuq. Ataataga illuarjunga malilaurmat nunasiutikkut, nirililauqpuguk.

Unnukkut pisugunniilaunngilagut. Ataataga uqalauqpuq anaanamut, "piqannarijaksaqsiurniaqpunga imialuktaarvingmi." 10-mi unnukkut angirraminut

utilauqpuq jimantintumut amma saqqilluni kiinanga salumalluni, salumalluni ijjujummariulluni siniktarvinganut. "turiisa, aqqiksuilutit kamimiulmik". Ataataga illirmut kuvitillugu, attalilauqpunga attannik luuttaamut 50 miitanik ungasinnilimmik. Tikittautigilauqtuq, kisianili maannaujuq ataataga nuqqalaurmat. Kinguniagut qaujilauqpugut tainna qupirrisimaninga suraksimalirmat. Kisianili, qanuiliurutiksaqtaqarajalaunngittuq, ataataga matunganik ikaalaurmat qulaanut qangatalluni. Vivvuari 17, 1951-mi, unnulimaaq ataatama saputisimanngitanganik ijiqalauqpunga ataatannik. Niaqura sangulluni, katinngalluni niaqukkut niaqura ammalu niaqura piiqtaulauqtuq taikanngat illurusirmit sunakkutaalimaat uuminaqsilaurmata pijjutigillugu takunnaqtiujut tuqunirmik. Isumagigunniilauqsimanngitara ataataga ammalu tainna kappianaqtuq utaqqilauqtuq uvannik tumutusulami, qiallunga ijinnik piirunnaililaurmata panilaurmata qiajjutimut. Guutiup isumagilauqtara aullaqsimatillunga takuminaqtummarimmit masinaup tariungani, nami ijiqsimalauqpa? Summat uvattinnik qimailauqpa? Summat silairrijailauqpaanga? Summat qaujililauqpunga ataataga piiqtaulaurmat taimanngalimaaq? Kisumik pijjutiqaqpa tamanna pinirlunniulauqtuq? Taimali guuti tamaani tumutusulami ajjiginngitanganik, ungasiktumik, nalunaqtumik, taaqtualuujaalaurmat, nalunaqtumik ammalu pasijaksaunnginniraqtaujumik, quviananngittumik, guutimik qaujimagunniiqtannik uppirijariaqarmangaakku uvvaluunniit qujanaaqtaujariaqarmangaaq ullulimaannik. Unnukkut unnukkullu nipi qarunniilauqpunga iqqumallunga ijikka quaqsaaqtutik taaqtumi niriukasalauqput ulluq tikippat kisulimaat utirniarninginnik taimailaurmata. Taiksumani aksururnaqtukkuuqtillugit, ilakka sikuqaliqtillugu, tukisiumalaurmata parataisi niviaqsianut inigijaunngimmat.

Unnukkut, ullaarummitarnami katalauqpunga sinilauqtillungalu sinnattuumalilauqpunga: tasirmi nanisilauqpunga, ataatagalu saqqilauqpuq uvannut ijikka kiinakkalu takunnaqtutik qaumajumik. Maannali kiinanga aksururunniilaurmat ammalu utiqsimaliqtuni piujumut. Qungattialauqpuq uvannut,

aggannik tigussilluni, iqiasukhluninga uqaqatigilahlunilu uvannik. "qiturngara - uqalauqpuq - uqautijumajakka maanna nagligivara, piujulimaakkut pijumajara. qanuinnijut qaujimmattiqattissimavut qaujimaqattautinninnittinni. ugguaqpunga aksualuk takusimanninnama piruqpallianirnik...".

Ilaannikkut isumagivakkakku sinnattuumagijara ammalu kingulliqpaami aullarnirijara, isumagivakkakku ataniq uqaalavigivammanga, isumagijumavakka matunga ikaaraigama tappaani, ataataga utaqqimmat uvannik, annuraaqsimalluni unnuk taimailingajumik Tarrijagaksaq: taannalu amisunik uqautijaksaqaratta, tainna uqausiq nuqqaqtittariaqarattigu taikani nillasuktumi unnukkut vivvuarimi taimannagalimaaq. Piuniqpaangugajaqtuq, isumajunga, pigiarutigilugu kingulliqpaami aullarnirijara.

Anaanaujuq niriugunniilauqtuq tisamanik qiturngaqaqtuni ammalu nuqqarusiaksaqarani pijjutigillugu ataatanga kappianatuinnalaurmat. Nillasuktulimaat ammalu silarjuarmi aanniangujut kataksimalilaurmata ajuqsagtunut ilagiinut nuuppalliajunut.

Nunattinnit, inuusittinnit ungasiktumi, siuraulauqpugut anurimut.

Anaanaga imminik jagailaurmat ammalu tarnilimaaminik. Imaqalilaurmat. Timinga kaanturaaktaulaurmat qijutitut, nuqqalaunngittuq kutuqattarnirmik ammalu takunnarninga jagailuni, nunami kiinaqaqtuni ammalu nalunaikkutaqarani, aaqqiksimainnalauqtuq minissilimaamut ungasiktumut, taikunga iluvinganut ataatangata. Taimanna puigurunnaililaurmat. Qaujilauqpunga katanniarianga katanniariangalu quviasugunniilirlunilu aqputiqanngilluni. Quaqsarasualaurakku, uqaqatigilauqtara quviasuktittinasuaqtunga. Taimali taikkua paningit aksualuk sailitittilaurmata anaananganik, unikkaaqattalaurmat unikkaaqtuunik parnaksimaqullugu inuujunnaqullugu uinga pitaqanngitillugu ammalu puiguqtautillugu. Uvanga, angijukhliqpaaq paniga, suli 15-nik ukiuqalaunnginnama.

Nirilauqtillunga utilauqpunga iqqanaijarvinnut miqqumi piruqsaijaqtungua liramik. Uvangali niriunniqarasualauqpunga uumatittinasuaqtungua. Kisianili anaanama isuani, qaujimanngilanga qanuq, immaqqa sannginiqaqtillugu qulalirniq, qialluni aippangalu silarjualimaaq tuinganut puuqsilauqpuq sukkaittumillu utilauqpuq miqsurvingmut niqiliuqtuni qungasirurnik amma annuraanik annuraanik.

Tisimu makpigaq - la pila tuusa

Maimi tavvaniksainnaq arraagumi nukara aannialilaurmat aitturluilluni ammalu tigusilluni surusiutillugu. Illirmiitillunga tusalaurama anaanaga matuiqsitillugu. Kinatuinnaq sivanilaurmat. Tusalilauqpunga nipinganik jisiup amma misiuriu. Isumaalulaurama: naksalauqsimanngimmata uvannik tumutusualamut takujaqtuqullugit angajuqqaaminik ammalu maanna inuutittililaurmata. Pinasuarusilimaapaluk taikaniilauqput, quviasugunniilauqput niriulaurmata utirniarninnik sisilimut. Nuvipirimi, puata titiqqaq palakmut tikilauqpuq. Anaananga quaqsaalauqpuq, matuiqsilluni quaqsaarnaqtumiililauqpuq agganganik. Takulauqtara qiatillugu: jisi tusaqtittilauqtuq tuquninganik ittuup turi. Nanisilaurmata tuqungajumik puutunarumi nuvipiri 8-mi. 87-nik ukiuqalauqtuq. Arraagu kinguniagut anginiqsamik quviasugunniqtuqalaurmijuq, qaujisarniujut tuqujjutalaurmata tuqungajunut qungasirurmut, nanijaulauqtuq piijaqtautillugu. Pirajangniujuq saqqitaulauqpuq arnamut katinngallutik nukangalu, sanillingit nunami, tilligasuaqtutik nuqqarusiaksanik 11,000-nik maijanik. Kinguniagut tigujausimalauqput 24-nik ukiuqaliqtutik 12-nik ukiuqaqtutik akitturautinirmut.

Numaasuinnalauqpunga. Kiinaujaqanngiluaqtillugu sivumuagunnalaunngilatit tallimanut inunnut. Mis tiulti uqaujilaurmat uvannik sallulluni nuqqaqtitaupullugu atiliurunnaqullunga iniksaliuqtinut. Qaujigiarajulaurama iqqanaijaaksaqtaqarmangaaq, kisianili niriunniqalauqtut qattiinnaulaurmata. Iipurul '53-mi qaujimalaurama niviaqsianik sanavimmi tigusilaurmata. Pijariaqalaunngilat, ataatangit iqqanaijaaqariilauqput. Taimali allavvimmuulauqpunga naammaksannginniraqtunga: iqqanaijariaqarniqsaulilauqpunga asinnik. Maimi isittasinnalilauqpunga sanavimmut taikkua savirajait, savirajait, nipitigait, sulluliit uajanut sanajaulaurmata. Aksuruttiaqtutik pinasuarusitamaat 6-13 ammalu 13-21. Taimali miqqumuuqattalaurmijunga kiinaujjassaangit saputinasuaqtugit anaanangalu ikajuqtaullunga.

Aaggiisi tikilauqpuq. Qikarnautillugu, kumari guraasia sisilimuuriaqalaurmat nanisinasuaqtuni innatuqarmik anaanaujumik. Aullaqatigijumalilaurmijara paninga kaaturina. Aullalauqpugut nunasiutikkut milanmut amma ruummut, tikilauqpugut unnukkut. Utaqqijariaqalaurmata ikarragalaanik nunasiutikkut sisilimut.

Taikani nanisilauqpugut pullanik, amma ilagijaullutik nanuramik, saalvatu vunarimik, amma unataqtuksamik atinga iqqaumanngitara. Mis guraasia taqaiqsiqtillugu iksivautarmik kaaturinamik qaiqujauullungalu pisuqujauullunga. Isitura sikuamuuqtitaulauqpugut nirijaqturluta mutariulumik. Inuusiqliqpallialiqtuujaalaurmat.

Tikimmat nunasiut inugialiriilaurmat, mis guraasia tuaviqtuni marruunnik puuksanik atuliqtuni. Qangatasuuq nuqqalaunngimmat katakhlunilu savirajakkut. Uvanga, kaaturina ammalu inulimaat qaiqujillunga qaiqujilluta ataamik taimainginnarniaqtumik piijaitilluta tatattumik aanniqtumik kisiani kamaanaqtumik inuujumik. Aanniaviliaqtitaujumalaunngilaq. Ikarraup kinguniani nunasiut aullalauqpuq. Misugiunu sivuniani tikilauqsimagatta tumi viklia nuqqarvinganut paasikkut nuvara sisiliamut, qaiqujausimajut jisilumut ammalu misiuriumut.

Tungasuktittilaurmata uvattinnik qaiqujausimalluta. Unnuangani pingasut laatviami, kaaturinamilu ijinnik matusimalaunngilagut. Mis guraasia aanniajummarilauqpuq. Taikaniksainnaq unnukkut quaqsaarnalauqpuq: ilangit makkuktut angutiit quviasugutiliulaurmata qunngiaqtautimik amma viulinmik, kisianili akkanga misiuriu, quviasugunniilauqpuq, qimaatitaullutik.

Katurinaup anaananga illirmiinginnaqattalauqtuq. Marruaqtituinnaqtuni ulluni qulini pulaariaqtuni innatuqarmut anaanaujumut. Unnusakkut nanisijaqtulaurama ilinniaqatinnik ammalu qaujisarvimmi piqannarijannik. Ulluq atausiq takulaurmijunga ilinniaqatimik iqiasugiaqtulauqtumik uvannik. Tukkarialimmik aggaminik tigumialauqtuq ammalu apirilluniuk uvannik aqutiugullugu. Taimali niviaqsiq tukkarialik takujaulauqsimanngilaq nuvarami. Qaujimalituarami jisimik uqakkannilauqpuq: "nanurnutulilauqputit, taimaittunik isumagilauqsimanngitakka".

Utirami tumutususulamut, mis guraasia mamisarasualaurmat. Ukiaksaangulauqtillogu, sukaqaluarniq aanniarniq tigusilauqpuq. Taimali kappiasugunniilauqtuq ilaminik nirijaqtuqtuni, qaiqujaullungalu.

Pigiakkannilaurama sanavimmi ammalu miqqumi, kisianili nutaanik qaujimaniqariaqalaurama. Ulluq atausiq pulaariaqsimalluni san guvasiumut ammalu puruutasiumut, taan juusipi pinati upagutilaurmat uvannut apiqsuriaqtuqtuni. Tusaqtilauqpara akiliititaunilimaakka. Tiliurilauqpuq uvannik uqaqhlunilu uvannut: "naatsiingujalaarniami unnusakkut qaiqattarit uqallaktiunirmut. Taikani

nanisiniaqputit angajuqqaanganik iksirarjuakktut mis jaamana, tunisiniaqtuq niviaqsianik amma uqaujjiyarutittiavangnik tunisiluni ". Taimali akasittautigilauqpunga: kanngusuktunga piqannarijaqtaaqpallialilauqpunga. Kappiasulauqpunga qaujimannginnirmik uqarunnarnirmik kisiani ikajuqtaullunga guutumut saalaqalauqpunga sivulliqaami akaunngiliurutinik. Quviasukpunga uqalimaalaurama pivalliajunik katujjiqatigiingujunik quviagijaqaqtumik saqqittilauqtumik aamita parilimik: qujannamiik inuusira piusivaallilaurmat. Sanaviujuq taimaititaummat ullaakktut tuksiariaqtulauqpunga 7-ngullunga, taikani katilauqpara taan pinati, isumagilauqtanga tarnilirinirmut tukimuaktittijiga. Naatsiingujalaarniami ikarramik tujurmiqujilaurama pivalliajulirijinut tuksiarviup saangani. Kinguniagut qaiqujilaurmata uvannik ilauqjillutik ACLI-kut katimajinginnut. Tamakkua angiqsimanirijakka pimmaruniralaupakka ammalu sanajausimallutik.

Taikkua sanavimmi taikkua taimaittukkuuqtitaulaurama, kisianili akauksalaunnginnama, tuksiarutigilauqtakka ammalu uqaalavigiqattalaurakkit taiksumani pigialauqtinnagit uqallaktillugit nilliaqattalaurmata annuraaqarviujuni.

11-gijanga makpigaq - puasilain kiinanga

Atausiq aujaq naatsiingujalaarniami angajuqqaangat jaamanimi iksirarjuakut aaqqiksuilauqput qaqqanut aullarniarnirmik. Kiinaujait mikijukuluit akilijunnaqsilauqpunga aullarnirilauqtannik. Tikilauqpugut paasikkut guliamut, taimali kaipukkut aalpu tiviumi ammalu pisuktuta kuraampiulumut. Isumagilauqpara qaqqait kajjaarnarningit nunarait matujausimajut: ruututinturis, ranunkuli, uumajurnut uukit. Paurngait makpiqtauniaqtut. Iglurlaat ujarangnik qulaaqaqtut ammalu qijungnik igalaaqaqtut igalaangita silataani nunaqalauqtut aupaqtunik ammalu aupajaaqtunik jiuranimsnik. Jaamana apirilaurakku nami aqputi isulilaurmangaaq. "taqasimalirutta nuqqarniaqpugut tatatiqsimajunut nirijaksanut." 1-mi unnusakut nuqqalauqpugut imiriaqtuqtuta salumajumik imirmik ujararmik taikunga sijjamut. Nirilauqtilluta, tüksialauqtilluta ammalu inngilauqtilluta, pisukkannilauqpugut utiriaqtuqtuta. Quviasulauqpunga: taimanna ulluttiavaulauqsimannginnama. Angirranni uqautilauqtara anaanaga ammalu takulaurakku qungattillugu.

Qakutikkut titiqqaniarvikkuuqattalaurama nuvara sisilimik: nanisiqujilaurmat iqqanaijaaksamik tumutusualami katiqatiginiarlugu. Nalulilauraluaqtunga kisiani quviasulauqtunga nalligijaugama. Nukappiaqtaqalaurmijuq tumutusulamiutaq, kisiani piugilaunngitara: ullaakut imiqattalauqtuq sikitumik guraapamik ammalu aupaqtunik qungasiruinnaqtuni.

Ullaakkut isumaksaqsiurutiqarniujut nalunaiqsilauqput aqqutinganik tuksiarviup, kisianili atauttikkut piuksalauqpunga surusirnik amma isumagijaujumik ilagiilirnirmik. Tunisilauqpunga guutiup pijumajanganut. Naatsiingujalaarniami qanilligialauqpugut qanigijattinnit nunarjuanit. Paasikkut aullarnirilauqtara pavvisailaurmat uvannik, kisianili kappiasunnginniq ungataanuulaurmat mikijukulunnik aksururnaqtunik.

Mai 1, 1954-mi, ACLI-kut uqallaktiullutik aaqqiksuilauqput aullarniujumik: tuksiariaqturniq matana ti uruupamut ullaakkut amma katinnganiujuq pairijimik vialami unnusakkut. Sivulliqaanguqataulaurama titiraqatiqaqtunga piqannarijannik ammalu piqannarijanganik piurinumik. Marruuk paasiit tatattut makkuktunik aullalauqput. Ilagilluniuk kanngusuktuq nukappiaq takugiiqsimajara namikiaq. Taannalauqtuq: iqqanaijaqtiujuq sanajiujunut kampaniujumut uqaalavigilauqtannut niuviqpaktunut miqqulinnut. Piurinu tunisilauqtuq uvannut: illuarjugilauqtanga. Ullukkut qimailauqsimanngilaq uvannik takunnaqtuni. Angirranni uqautilauqtara anaananga. Unnukkut takulauqtugu paangata ataani illurusiup natinganiittuq. "anaana, anaana, qaigit takujaqturlutit: nukappiaq katilauqtara pialami". Ammalu qungattuni avvangani: "takujunnaqtutit iqqaqtuivimmi ilinnik". Unnuangani, sanillira aullaqtillugu, nanilauqtara saanni. Kanngusuktuni apirilaurmat uvattinnik maligunnarmangaaq. Nalunaruluujarama angilaurama. Sikumi uqaqatigiinniq surappalliatuinnalauqtavut. Unnusakkut iqqanaijalauqtillunga sanavimmi angirranni malilaurmat uvannik. Unnuangani tunitilauqpara anaanaminut tunilluniuk, tunngasuttittialauqtanga. Piviqanngitillugu uqallaktiujuq upaktaulauqtuq. Taimali nukappiat niviaqsiallu aviksimalilauqput, kisiani katimaniup isuani katigunnaqsilauqpugut. Ilaulaurmijugut ACLI katimaniujuni.

Anaanaga, sisiliminngaaraluaqtillugu, marruuk nukappiak nalligiqattautijuuk inutuujunnalaunngimmatik, naluqqutinngitittilaurmat uvattinnik ammalu sailinaqtumik ingirrasilauqtugut. Juus uqalaurmat uvannut qaujimaniraqtuni ataatanik: kiinaujanik piruqsainiq, tisamanik qiturngaqarniq ammalu ataatauaq

iqqanaijalauqtuq, nukappiangulluni kiinaujanik tunisilauqtuq kiinaujalirijinut tujurmivimmi alluriarutinik angirraminik. Ilaannikkut isigaminik naksaqattalaurmat ataatanut. Naalalaurama quviasukhlunga.

Uqautilaurmanga asianik: sitipiri 16, 1950-mi ruummik taikunngalauqsimagama tumutusulamut katilauqsimagatta. Juus, suli tajjara, tukkarialilaurmat arraagunganut. Ingirraniujuq: pigialauqsimajuq tumutusulamik piqatiqaqtuni ajuriqsuijimik tasirjuarmi qaqqami kamiqaqtuni. Ajurnakasalaurmat maligianga. Nuqqatuinnalauqtuq takugami piruqtuminirnik saatmik nirijaqtuqtuni. Juusipiup avvangani inutuulluni anilauqpuq. Situratakkut niuvirviliurniq tukkarialituqarmik tatattumik gaasaliimik niuviaksaqarluni. Kampaniulauqput ruum tikillugu.

Aaggiisi tikilauqpuq. Sanavik matulaurmat qikarnautillugu ammalu nanisilluni aupajaaqtumik najannik qaqqamiilauqtuq tasirmi miususumi mamisariaqtuqtuni. Apirilaurakkit maligalirijiujut aulattilauqtut illumik ullugasannut. Uqausirirataalaurakku tamanna isumagijaujuq juusimut. Illumi asingit niviaqsiat qikariaqsimajut. Ilagijaulluni takuminaqtuliuqtiup qangianga maligalirijiup. Ullaangani 15-ngutillugu, nirivijjuarniujuq asuummut, pilimmaksaqullugu uqaalavigilaurmatigut illurusirmini tuksiarniqalauqtillugit. Tatatirilauqtuq kiinanganik ajjigiinngittunik kurimnik, maskaranik ammalu qungasirurnik: sanannguagaujaalauqtugut. Nirinnautillugu, maligalirijiujuq attanga iqqaumalauqtuq irngutanganik: taimaituinnalaunngimmat taimanna qitummaksailaurmat uvattinnik.

Unnusakkut takunnaqtunga tasirmik igalaakkut takulaurama juusmik. Saqqijaarumalaunnginnama tainna puasilain kiinanga. Takullugu matumi ilitarikasalaunngimmanga. Mamialauqpunga nalunaiqsillunga qaujisarniulaurmat amma asingit niviaqsiat asijjiqtausimallutik. Unnusakkut naksalauqpugut iglumi napaaqtuqarvinganut. Unnukkut tunngasuktittilauqpuq uvannik: "takulaaqpugut

maannaruluk, tumutusulami, kisiani salumajumik amma nutaamik kiinaqarlutit taimailaursimagama".

Marruuk -aippanga - vaiulat

Pinasuarusiik marruuk qikarnaulauqtillugu pigiakkanilauqpuq sanavingmi iqqanaijarniq 13-mit 9-mut unnukkut. Takulugu. 9-mi unnukkut ququaruti pinngualauqpuq amma uummatiga sukattummariulilauqpuq. Paippaaqutinga naqittaqtalauqtuq, paangata anitillugu taaqtumi tukkarialik. Taannangulauqtuq: katiqatigijaqtulaurmagit, kannigusuktuni uvannik takunnalaurmat kiinakkut uqaqtunilu: "taimali piugivagit". Iksivatilaurmanga tukkarialinnik angirraujjilluni uvannik. Tauqsiilauqpugut unnukkut tunngasuktittinirmik. Tamanna taimaikkanniqattalauqtuq qautamaakasak. Naatsiingujalaarniami unnusakkut tukkarialiktaqalaurmat qanigijanginni nunarjuani. Ulluq atausiq illunganuuqtilaurmanga qaujikkaiqullunga ataatannik anaanannillu, marruunnik najannik nukanganillu. Mikijukulukkut qaujikkailaurmijuq uvannik akkannik ammalu illuarjunnik piqannarijannik.

Anaanaga takugamitigut paami illumuuqtilaurmatigut. Tainna nukappiaq titiqtugaqtillugu, isumaliulaunngilanga. Tisipiri 8-mi, ullunga najjiniup, atira, sivanirutinga sivanilaurmat. Tainna piruqtulirijiulauqtuq, tunisilauqtuq uvannut aupaqtunik tuquttijjutinik. "anaana, juusikkut naksiujjilauqput uvannut pijumajaminik!". Quvianalaunngittuq matuiqsilluni titiqqamik: taannaulaunngittuq, kisiani 14-nik ukiulik nukappiaq katilauqpuq qilamikuluk. Titiraqtaulauqtuq "nalligivagit" atiliuqsimalluni. Immaqa taimailluaqtaqtugilaurmagit.

Quviasuvviup unnungani saqqilauqpuq angijumik amialimmik tatattumik sukulatinik amma tunngasuktittijjutimik. Qujannamiilauqpara ammalu katinngallunga unnuakktut. Angirrarami utirami uqalauqpuq uvannut: "qauppat ilakka niriqatigijariaqarniaqpakka ilakkalu. takukkanniqpakpugut saantu sitivanumi". Ullaangani 26-ngutillugu uqautilauqpara anaanaga "tainna nukappiaq aullaqatigigunniirakku, utiqtippara puuksaq, imminik tunisijumannginnama". Ammalu takuminaqtummariulluni: "sivuuraajualuuvutit, taimaigunnaqputit nirivagiinngikkuma sukulatinik".

Ulluit kingullirni juus tikilaurmat iqqanaijariaqullugu. Aqqutiup qanigijaani pisuktunga uvvaluunniit tukkarialik uqausinga uqausirikasalaunngitara. Sivulliqpaaq arraagumi 1955-mi tuksiariaqtulaurama. Taikaniilaurmijuq angirraujjilluni uvannik. Matuani uqalauqpuq uvannut, "qaujimaajunnaqputit kisumik isumaqarmangaapit taimanna aanniqtittumavagit?", qialluni qimaalluni. Tainna timmisuuq kuvilaurmat qungattillunilu. Qungasirunganik tunisilaurmat uvannut uqaqtunilu: "unnusakktut nuunniaqpunga vispuskunnut maanti kaalvariumi. tarrijaliangujuq takuksauniaqpuq vispuskut ACLI-kut katujjiqatigiinginni". Angilauqpunga tunngasuktittiqaatutillungalu. Angirranni unikkaalauqpunga anaanagalu quviasulauqpuq: "angutittiavak taimaittumik nanisijjaagunniirnat".

2-mi unnusakktut aullalauqpugut kaalvarimut tuksiarviup aqquotingagut tuksiarvikktut via kuruusis. Taikani sapujjavimmi inngilauqpugut vispuskunnit amma quviasulauqtilluta katinngavimmuulauqpugut. Iqqaumangilara tarrijaliangusimajuq, kisianili iqianaqtummariulaurmat, taimaimmat utirumalilauqpunga nunalipaujarmut tarrijarvimmi, taikani tarrijaliangusimajumik quviagijaqarunnalauqpugut, taijaujuq "viulit".

Iipurumi, vigisu valimi nunasiutikkut ammalu sintuvalikkut, angajuqqaangit quviasuutautilugit puttaqqtinut luukaannumi. Katilauqtavut ataatanga juusiup, tunisilauqtuq uvannut "piqannarijara". Aggaminik ikpiarjungmut ilisilluni qulinik

suis vuraansnik kiinaujakkuvigminik, tunisilluni juusimut uqaqhlunilu "piujuq, qanga katititauniaqpit?". Takunnaqattautilauqpuguk kiinangagut, uqausirilauqsimanngitavut.

Ulluit kingullirni piruqsaivallialilauqpugut katititaunirmik. Uqausirilaurmijavut angirrattinni. Anaanaga quviasulauqpuq kisiani atauttikku kiinaujatigut piviksaqtaqalaunngilaq. Mikijukulukku niuvilauqpugut siniktarvinnik amma matunik. Pijariaqallarilaunngilagut. Qinilauratta mikijumik ammalu mikijumik illumik. Nanilauqtavut taissumanituqaq muutami takunnalauqpugullu katititauniup ullunganik: naggajjaumi sitipiri 19-mi. Anaanaga pansarasa niuvirvimmuqatigilauqpara saqqijaariaqtuqtunga katititaunirmut annuraamut naksagtugulu arnamut tiulti pilisiaiamut, tainna sulinirainnalaurmat uvannik nalligusunniraqtuni.

Taikani katititausimajunut katimavimmi katititausimajunut titiraqtausimajunut atiliuriaqalaurmat anaanannik suli makkuktuulaurama. Juus angajuqqaangit quviasulaurmijut. Taikani pairis mansinua pilanta unikkaalaurmat tiliurijjutinik: "aksuruinnarlutit uppirniqarlutit quviasugutiksanik ammalu aannirutauvaktunik inuusiup sanirvaktausimajunik. nanisitinniaqpagit aupaqtumik kingunittinnik tuksiarviup saniani".

Parnajariaqalaurmata titiraqsimajunik ilaminik piqannarijaminillu tunisijunnaqtunik iliqqusiuluni. Qattiinnakuluit qaiqujausimajut. Juus anaananga uqalauqpuq "marruuk ilagiinut". Tiura tiura tikiutisimaliqtugut 35-nut inunnu. Taikkua niruaqtauvaktut: akkanga kaamilu ti juus ammalu uvannut piurinu, titiraujaqtiujuq katimanirijattinni. Pinasuarusiq katititaulauqtinnagu, angutiup uqallaktinga taan juusipi puraika quviasuqatigiilaurmata. Tainna vuriga amiarilauqtuq tunngasuktittinirmik qijuktaarvingmi ammalu sanalluni paippaanik piqannarijaminik titiraqsimajunik. Saataqalaurmijuq palaugaanik ammalu imigarnik. Uqausiqarvimmi taimaittumik quviasuqatigiittuqalauqsimanngilaq.

Taikkua saint guvasiu ammalu puruutasiu sanajaugialaurmata ammalu aqqutinga tatalaurmat siurarnik ujarannillu, kisianili ilangit arnait salummaqsaittialaurmata juusipi ammalu kaansita.

Sitipiri 16-mi, jisi amma misiuriu tikilauqput, nuulauqput kaansitina katititaunialilaurmat amma maligiaqalauqpuq tuksiarvingmut inangiqsilluni ataatangata nularilauqtaminik.

Taimaitillugu, ilangit tunirrusiat tikilauqput: kaapiliuruti, kaapiliuruti, ruusulia iggaat, manirait amma palaugaat pijittirautit ilamingnik piqannarijarniglu katititauniujumi tunijaulauqtut, niqiliurvingmi paataliinga piurinummi amma akkanginni. Arnait iksirarjuakkut takuksautittilaurmata takuksautittillutik taikkuninga haali vamilikunnit, ikajuqtinga taan pinati uujaujattiavammariulluni nunaraq siulvumik sanaugaqaqtuni.

Unnuangani siqinngujaup akuniulauqpuq. Isumagilaurakku anaanaga pingasunik qiturngaqalauqtuq suli makkuttunik ammalu qattiinnakulunnik pitaqaqtuni. "ukpirniqanngiluqputit, ilinniarvik uqausilirinirmut ilinniaqtittisimannigilaq ilingnik inuusirni pitaqainnaujarmat?", imminut uqalauqpunga. Naggajjaumi 19-ngutillugu makilauqpunga 7-mi. Mis tiult tikilauqtuq annuraaqaqtuni. Annuraaqsimalluni ilisilluni uvannik niuvilauqsimajannik milanmi. 19-mi taaksi tikilaurmat tuksiarviliariaqtuqtuni. Nalulilaurama, nanisilaurama tariurmik takunnaqtunik uvannik. Juus tuksiarvimmiiliriilaurmat utaqqilluni uvannik masulinumik milluagaup napaaqtunganik, piqatiqaqtuni najanganik ruusamik pijjutigillugu anaananga ulimpia quviasulualirajarmat sivulliqaamik irnirmik katititaulauqtumik. Ilauqatigilauqtara akkanga misiuriu aupaqtumi kingunittinni.

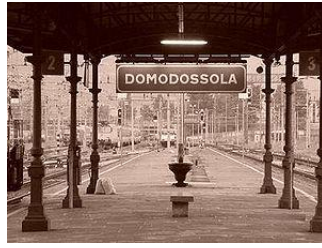
Nijjausijarniq pigialauqpuq. Mansinua pilanta quviasulaurmijuq. Iqqaumajunga saalaqalauqsimannigittumik, quviasuutigijaulluni saalaksarasuarniq, sulinirarniq inuusilimaami ammalu, isuani quviasuutiqarniup, atiliuqtausimajut. Piirinuup anaananga nuqqaqtillugu, attagililaurmijara taiksumani,

nalunaikkutaqtaaqtitillauqtuq arnait iksirarjuakut qanuiliurnirijanginnik
siniktarvinni.

Makpigaq 13-mi - nutaaq inuusiq

Quviasuutiqalauqtillugit tuksiarvingmi, malilauqpuq tuksiarniujumi guraansi imialuktaarvingmi kastialasukkut. Atausiq kunilauullutigu aippangalu qaiqujausimajunut tigusilauqpugut aapiratimik pitsanik amma palaugaanik. Tunngasuktittiniq ammalu kuningniq maligalirinirmut ulimpia ammalu aamantu anaanaminik malilaurmatik ittiringmut, taimali qimaavingmut ullakhluni 12-nik ammalu nappanganik nunasiutikutaamik nuliariik nuliariik.

Anaananga qialauqtuq tiurutumi. Isilauqpugut illumut. Iqqanaijaqtiit tusaqtittilauqput aullarniarniraqtutik qungiaqtittilluta juuslu igalaakkut tukimuaktittilauqpuguk kingulliqaami tavvauvutiiqtilluta. Inuusittinni pigialauqpuq.

Tikilluta vuluarinsmut pisulauqpugut tujurmivimmuq nalunaiqtausimajuq misis tiultmut, miqqulik. Taikani isirvingani tunngasuktitaualauqpugut nijjausijarnikkut, taimali patulu malilauqpuq uvattinnik illurusirmut pingajuanni natirmi. Uvattinnut kisulimaat nutaangulauqput, siniqattalauqput marruunnik illirmi.

Sivulliqaami ullungani pulaarialauqpugut nunalipaujarmut, tugliani maikulanjilu sikuamuulauqpugut takunnarunnalauqtatit vuluarins. Ajjiliurilauqpugut: juus ajjiliurutinga paippaakkut 8-nik qirniqtanik qakuqtanillu ajjiliurijunnaqpuq.

Pingajuanni ullungani aullarniq ruummut. Tujurmivik mikiniqsaulaurmat kiinaujait sanirvailaurmata tunirrutinik naammagiaqalaurmata. Nuqqalauratta ullunik marruunnik pulaariaqtuta tisamanut tulattarviujunut juus takulauqtanginnut

taikani arraagumi ammalu turivi kuungani. Utilaurmijugut vaantana tiul iasramut, tainna qaujimajauttiaqtuq unnukkut '53-mi mis guraasia kataktillugu nunasiutiup ataani.

Aullariaqalilauqpugut sisilimut. Akuniujukkut ingirralauqtillugu, nunasiut tikilauqpuq kalapuriamut amma kingulliqaami vila saan jiuvanimi takulauqpugut sisilimik. Juusipi quviagijaqalauqtuq taimaittunik: nunasiut usijaulauqtuq viuriumialik, maatanina qulaani paangani misinaup tulattarvingata.

Taikani naalautikkut utaqqijariaqalaurmata akkanga kaamilu nukanga anaanangata nuliangalu gaitana ammalu paningit ruusita ammalu aantunita.

Tunngasuktittilaurmatik uvattinnik marruunnik purinsnik. Nuqqalauqpugut marruungnik ullunik pulaariaqtuta misinamik: siqinngujanga tumumi takulauqtara surusiullunga, maataka ti mantaltu amma asingit takuminaqtummariujut silami.

Atausituangulauqpuq tammaqsimajuq taikani iglumi: nirinnautilillugu, akkangit amma illuarjungit annuraaqsimallutik amma saami iksivanngingaaqtutik uqalauqpuq: "pisugiaqtulauqta tariurmi". Juuslu nuqqalauqpuguk tunngaviqaqtunga mannguamik. 11-mi unnukkut angirraminut utilauqpuq amma attanga niqiliulilauqpuq. Unnuangani atausirmik qupirruarjungmik ilisilaurmat qupirruarjungmut, kisianili pimmarivuuq nagligusunig, iliqqusirijauvanngittuq.

Pingajuanni ullungani malilauqput uvattinnik nunasiutikkut qiallutik. Taikani tum viglia qangatasuukkuvigani akkaqalaurmat misiuriu taaksikkut aqutinga nuvaramut tikittuni. Jisi, atta marisia amma atta piipina utaqqilauqput uvattinnik nunamut. Taimaittujaalaurmat tainna purinsipi tumutusula tikilaurmat.

Qautuarmat pativikiamuulauqpugut nanisijaqtuqtuta ataatsianganik kaansitamik akkaminillu, najangit amma qatanngutingit ataatangita. Sikaangani anaanatsiangata tavvaakilirijinga, amisut haamlakkut katinngalauqput uvannik qaujimallutik

surusiullunga amma iqqaumallutik asinginnik inungnik nipiqquqtujukku:
"Consetina tikilauqpuq uingalu!"

Qungasiruit, iqiasujjutiit, aupaqtuit kiinait. Sinnattuumagiqquujilaurakku. Arraagut tallimat aniguqsimalirmata taimanngat aullalauqsimagamanit.

Ulluk marruuk aniguqtillugit taaksikkut aqutinganik malilauqpugut "kaasi I luupu" taiuminami. Qulaani nirivimmuuqtilaurmatigut, taikani qakuqtanik aggammut aggaksiutinik pititaulluta. Juusilu takunnaqattautilauqpuguk kiinakkut uqarumalluta: "uqautiksakka naammakput uvattinnut?". Pulaarialauqpugut tauminamut amma kastiulmulamut imaup ataani, unnukkut utilauqpugut nuvaramut, taqalluta kisiani naammaksaqtuta.

Qautuarmat utiriaqaliriilaurmata tumutusualamut. Angiqsimaningit nutaap inuusiup utaqqilaurmata uvattinnik.

14-gijangani makpigaq - sivulliqaat qiturngavut

Taimali tumutusulamut aullarialilauraluqaqtillunga 1950-nginni ammalu '53-mi, pigialisaalaurama sivulliqaami: nutaamik inuusirmik katisilaurama marruunnut.

Taimali qangatasuunut qangatasuunut qangatasuunut qangatasuunut umiakkuvimmi takulauratta maatanina tiul puatu ammalu sisili sukkaittumik qimaillutik.

Qialluta utilauqpugut nunasiutimut, iksivalluta qijunnik iksivautarnik. Taimali palaugaaqtaqalaunngilaq.

Unnuakkt taimaililauqpugut qungasinga qungasiruliqtuni. Qakutikkut nikuviqattalauratta igalaakkt takunnariaqtututa. Pimmariujuni qangatasuukkuvingni, tainna tingmikaaruti tusaqtittilauqpuq nipiqaqtumi atingani nunalipaujaup. Naipulsmi pisuvviujuni "gualiani" niurrutiqalauqtuq pitsanik. Taimaituinnaqtutik kiinaujaliulaurmata sivulliqaami aullaqattaqtunik, taimali nunasiutikkut aullalaurmata ammalu kiinaujainginnaqtutik ammalu pitsamik.

Sukkaittumik milanmut upagutilauqpugut. Nunasiutikkut tumutusulamut ikpigilaurakku ikpingnianiujug sivulliqaami tallimat arraaguit naaliqtut: tasiq magua, qaqqait usulami, ujarait qulaani. Maannaujuq uiga juus. Qulaanipaluk tikilauqpugut tikivviginiaqtatinnut.

Mamina ammalu ataatanga juus aamantu utaqqilaurmatik uvattinnik. Quviasuqatigiinniulauqpuq: sivaniqtittijunnarniqpata.

Nirijaqtukainnarluta anaananganik ulimpia ammalu nutaami niqiqarvittinni muutami taqaiqsiriaqturluta. Qautuarmat pigiakkanilauqpunga sanavimmi amma juusipi utilauqpuq sanavimmut.

Isumagijaulauqtuq anaanannut ikajuqsuqtaunnginnirnut, kisianili tarnikkut tukimuaktittijiga taan piniti tiliurilaurmat uvannik tuksiaqujilluni, amisut nalligijangit. Ilaannikkut juusilu nirijaqtuqattalauqpuguk illunganut, quviasulauqpuq. Taimaitillugu, najama ilangat iqqanaijaaqtaalaurmat ikajurniqaqtuni nutaamik ikajuqsuunirmik ilagiinut.

Kingunittiangagut tusaqtittilauqpugut maaminamut, anaananganut ulimpiamut amma ataatanganut aamantumut itturijaulirnialaurmatik julaimi.

Najjijunik akaunngiliurutiqalilauqsimagama kisianili iqqanaijaaqariaqarniq taijauvalauqtuq. Taimali iqqanaijaqtiit sapujjausimagunniilaurmata maannaujuq. Juusi nanisijunnalauqpuq piuniqsamik iqqanaijaaksamik silami sanavingmit: sanavik qijungnik suurlu savirajangnik qattaujarnut, sanarrutit sanajauninginnut miqqulingnik amma "sanaugarnik" (qijungnik qulaani). Taqqingani tallimanganni pulararialauqpugut niuvirvinnit qiniqtuta iksivautarmik sivuniksami inuurataaqtumut. Sivituninga angillivalliatuinnalaurmat isirvingata nasanganik ammalu isumaliuriaqalilauqtugut asijjirumallugu illu.

Timiujuttaqalaunngimmat, apirijaqtulauqpugut tamaani taikanilu. Purivisan nanisilaurmat illumik qulaani illumi sikaapasinukkut, qanigijaani miqqulinnik qaujisarviup.

Qilamikuluk aaqqiksuilauqpugut nuunniujumik. Nunalipaujarmi qitianiigunniilauratta, kisiani ungasiluarunniilauratta, qaninniqaulluta iqqanaijaannut.

Taqqitamaat atuqtuarutit 8,000-ngulauqput, kiinaujjassaarijattinnut kisiani, kisiani illu tunnganalauqpuq qaumallunilu. Silataani marruunnik kippaariktunik miitanik nunamik sanajunnaqtugut tipiqagtunik siirnaqtunik ammalu nunararnik, quviagijannik.

Savirajait salummasalauqtavut illurusirni ammalu annuraaqsimalluta quviasuutigillugu igalaangit tupiqattiaqtutik mantua ammalu matuaqsimallutik niqiliurvimmi. Nuutaulauqtillugu, inuusiq kajusilauqtuq taimaigajuktumik. Nattira nalunarunniipalliatuinnalaurmat. Ulluq atausiq maligaliuqtiuatima apirilaurmanga qangakut angirraqsimaniarmangaarma anaanaunirmut ammalu uqaujigialaurmat uvannik arnanut luuttaaliaqujauullunga. Taimaimmat tikkuqaqtaulauqpunga namminiq. Luuktaaq suaksikasalaurmat uvannik utaqquiluarnirnut: "iqqanaijarunnangilatit taqqiup 6-ngulauqtillugu amma 7-gijangani sivurngagut kamagijaulirriiqtutit: attarnaqtumiililauqputit". Qautuarmat tunisilauqpunga titiqqamik allavvimmut amma iqqanaijaqti uqalaurmijuq sulinninniraqtuni.

Taimaitillugu, parnakpallialaurama nunasiutimik nuviqsaillunga gaalvnmik, uvinirurnik, isigarnik ammalu quinngilisarnik pijausimajunik siniktarvituqarnik tunisilauqtunik uvannut anaanannik.

Niuvirialaurmijugut iksivautarmik, aaqqiksulauqtannik miqsugarnik miqsugarnik amiaqaqtunik, qaujimananga angutaummangaaq arnaummangaarluunniit. Kingulliqaami unnukkut julai 2-mi, imait suralaurmata ammalu sunakkutaangit atuinnauliqtillugit aanniavilialilauqpugut. Arnanut luuttaaq pulaarialauqtuq uvannut uqalauqpuq juusimut angirrarunnarniraqtuni. Iqqanaijarniq pigialitainnalaurmat ammalu ikarrait 20-paluit. Qautuarmat utilauqpuq anaanaunirmut suli utaqqitillunga irnisuksiivimmi.

Nukappiaq inuulaurmat aanniasiuqtilu tusaqtittijaqtulaurmat ataatanganut inuurataaqtumut, ippigusuttialaunngimmat ippinnianirmik. Ikarraup kinguniani iqiasurunnaqsilauqpuq sivulliqaami qiturngattinni, aamantu itturijaulluni. Ikarrait qassikallait aniguqtillugit, itturijaqut, akkai amma illukuluit tusaqtitaulaurmijut. Sivulliqaangujaalauqtuq surusiq silarjualimaami.

Makpigaq 15-gijanga - qujalivugut guutimik...

Aanniasiuqtiit najjijunut pilirivimmi ikarrait amisuunngittut inuulauqtillugit siniliqtittilaurmata uvannik niqimik saunirnillu. Uvannut saalaqalaurmata. Asiagut piisa nutaralaaq puuqqailauqtuq jisimik surusiulluni.

Aanniavimmiinniq pinasuarusiulauqpuq. Angirralaunnginittinni aanniavimmut tuksiarvilialauqpugut "salummaqsainirmut", quviasuutaulluni ajuriqsuijmut.

Taikani kisutuinnait angirrarunnaqsilauqput, kisianili niaqura sanguvallialilauqpuq. Irnisuksiiji uuktulauqtuq uunarninganik: 39. nutaralaaralu nuqqariaqalauqpuguk ullunik marruungnik. Qitiqquumi 12 mamikasalilauqtuq angirraratta. Naatsiingujalaarniami 15 aamantu tikititaulauqpuq nutaamut iksivautarmut paaptitauulluni ataataminik juusipimik, piqannarijanga mariusia maaturina amma ataatagijaulluni paasiliamut. Quviasulaunngilanga upagutigianga pillugu innatuqait uqaujigialaurmata uppirusuqjillutik angirraqsimaqullugit. Naammaksalauqpunga parnainirmik mikijumik nirijaksamik.

Inuusiq pingasunut ajjigilaunngimmagu kisiani pittialauqtara. Immuqalaurama, surusiq piruqpallialauqtuq ammalu pinasuarusitamaat surusiulluni aulattivimmuuqattalauqtuq.

Kisianili, sanaviujut pigiakkannilaurmata taqqiik marruuk nunnguani. Pairivimmi ilinniarvittaqaalaunngimmat. Anaanatsiangit angilaurmata kamaginiarlugu pinasuarusirmik atuni.

Taimali 6-ngujunut juusimut, iqqanaijarialauqtinnagu matusilaurmagu ammalu tikivviginiaqtanganut. Ikpiginngitangagut taanna nutaraq aksurulauqpuq qiaqatigillugulu.

Kisianili iqqanaijaannik qimaijunnalaunnginnama. Sukkattumik, uppirniqaqtuta, kajusitittilauqpugut pingasunik aqqutinik ingirraniujunik: sivulliqaapat nutaralaanut niqit, sivulliqaapat alluriarutiit piujummariulauqput. Sivulliqaangani ullungani qimaaviup juus nanisittasinnalilauqpuq kiinaujaliurutauniqsamik iqqanaijaamik. Arraagunut marruunnut salummaqsaijiulauqtuq mikijuutauniqsanut ilinniarvinni, taimaimmat taijaulauqpuq nunalipaujarmi iniquajauulluni.

Taimaimmat takunnarniq saqqitaulauqpuq qimaiqullugu iqqanaijaamik sanavimmi amma tunisiluni surusirmut utaqqijumik nukaqtumik tunisiqullugu. Aaggiisi 17, 1962-mi quviagijaulauqpugut inuulirninganut tuglia qiturngatta. Luusianu salumalauqtuq nujaqaqtuni nujaqattiaqtuni, aamantuup akianiittuq. Unikkaaqtuangujuq. Naatsiingujalaarniami 26 paaptitaulauqpuq ataata juus, anaananga illuarjunga mariusia amma ataatagijaujuq aantuniu nukanga juus. Ammalu maannaujuq angirraqsimajariaqalaurama. Najjijunniiqsimaliqtillugu qimailauqpunga iqqanaijaamik tunisinasuaqtunga marruunnik surusittiavammarnik.

Utupiri 1, 1962-mi aamantu tungujuqtumik savirajaqaqtuni ammalu paippaaqutinga qungasingani pigialauqtuq sivulliqaamik mikijumik. Tunilauqtavut qialluta ilisaijmut liupatimut.

Taikaniksainnaq, maijanga tumutusula qaiqujilauqpuq juusmik tujurmiviksamik tuksiraqullugu qulaani nunalipaujaup iglurjuangata, isumaqsuinnalauqtuq nunalipaujakkut titiraqtingat nuqqaqtillugu. Ulluit amisuunngittut naatillugit aaqqiksuilauqpugut nuunniujumik. Qitiani akausivaallirutiqalauqpugut. Unnukkut, angijualuk matu matulaurmat, nunalipaujarmi gavamaqalauratta. Upagutijunnaqtugut qanuiliurniujunut maijaup allavvingani. Igalaatigut takulauqpugut ilanganik niurrutiqarniup 100-nik arraagunik iliqqusiualauqtumik.

Taimaitillugu luusianu sivulliqaami allurialauqpuq: takuksautittijiulilauqpuq iqqanaijaaqtinginnut nunalipaujakkut.

Juusiamik saqqittijumallunga iqqanaijaaksamik saqqittijumalaurama. Annuraaqalilauqpunga igalaanik, illirnik amma nivingataanik piqannarijannut. Nipinga siammaqsimammat taimaimmat "arnaulilauqpunga savirajannit". Juusipi piviqanngitillugu ililauqtuq parnainirmik katimanirmik aktakunik ammalu qujannamiik guutimik quviagijaqarunnalauratta inuusirmik.

Utupiri 1, 1968-mi luusian ilinniarialilaurmijuq ilisaijistik luuisa siurimik.

Siqinngujaq anigulauqpuq sukkajukkut. Aujakut qikarialauqpugut italimut tupiqsimalluta. Ilaannikkut sisilimut nunattinni.

Julai 1973-mi tupiqsimalauqpugut val tiastami amma sivulliqpaami nalunaikkutaqalilauqpugut najjinirmik. Vivvuari 16-mi najanga taaniula tikilauqsimajuq aamantumut 18-kasangnik ukiuqaqhluni ammalu luusianu 12-nik. Quviasugutaulaurmat ammalu taikkua takunnalauqtut aupajaaqtumik matungani isumalaurmata tissinaqtumik. Tuksiarvingmi ajuriqsuijiujuq uqaujjigialaurmat uvattinnik quviasuutiqaqulluta paaptitaunirmik makivviangutillugu unnukkut, maaturina piqannarijanga jiana ammalu gaatpaata akkanga pinitumik pilaurmatik.

Taikkua uppirijaujut qimaktaulutik, maannaujuq ilaulaurmijunga taikani unnukkut iipuru 13-mi. Qautuarmat taikani 100-ngujut qaiqujaulauqput nirijaqtuqujallutik.

Taaniula piruqpalliasimammijuq ammalu innauliqtuta. Pingasut qiturngavut tunisilauqput uvattinnut 7-nik irngutattinnik: sitivanu, vujinia, gurita, luarinsu, ripika, litisia amma maatiu.

Unikkaaq isulippuq. Sitipiri 19, 2015-mi juusilu quviasuutiqaqalauqpuguk 60-nik arraagunik katinngalluta.

Qujagivavut guuti, maatana amma taikkua nagligilauqtavut.

Masa kunsita maklia, inuulauqtuq nuvara ti sisiliami iipuru 18, 1936-mi.

Nalunaikkutaq

1. Ataatangata iglunga
2. Silarjuarmi
3. Pinnguarusiit siurarmi
4. Uqsualuk, quiqsukuujiinnaqtuq ammalu ijiralaq
5. Nanuit
6. Vuasia isumagijunnaiqsivuuq uvannik (siqiniup qaumanga)
7. Imilia
8. Qangatasuunga quiqsuqtuq
9. Matunga silami
10. Laa pila tuusa
11. Puasilain kiinanga
12. Vaiulat
13. Nutaq inuusi
14. Sivulliqpaat qimmiquvivut
15. Qujagivavut guuti...

